

Ks 2093/58-~~74~~. Eötvös Loránd Állam-
tudományi Egyetem

1972. évi 43. sz. - bor.
M. TUD. EGYETEM
KÖNYVTÁRSZERVEZÉS
1972. IV. 17. SZ.

A magyarországi kath. püspöki kar 1894. évi ápril hó 20-án Budapesten tartott
első tanácskozmányának

Jegyzőkönyve.

Főmagasságu Vaszary Kolos biboros hercegprimás, esztergomi érsek elnöklete alatt jelen voltak: Schlauch Lőrincz biboros, nagyváradai lat. szert. püspök, Samassa József egri és Császka György kalocsai érsekek, továbbá Zalka János györi, Schopper György rozsnyói, Schusztér Konstantin váci, Bubics Zsigmond kassai, Bende Imre nyitrai, Szabó János szamosújvári, Mihályi Viktor lugosi, Meszlényi Gyula szatmári, br. Hornig Károly veszprémi, Desewffy Sándor csanádi, Steiner Fülöp székesfehérvári, Firczák Gyula munkácsi, Rimely Károly besztercebányai megyés püspökök és Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, ki a jegyzői tisztet is végezte.

Elnöklő Biboros ő Emja szívélyesen üdvözölvén a tanácskozmányt, felolvastatja a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 1894. évi márcz. 31-én 560. eln. sz. a. kelt levelét, melylyel a vegyes *kongrua-bizottság* által a latin- és görög szertartásu kath. lelkészek és segédlelkészek jövedelmeinek összeírása tárgyában megállapított jelentést, irányelveket, utasítást és összeírási mintát biboros, hercegprimás ő Emjának megküldi azon kérelemmel, hogy a nmlgu püspöki kar e javaslatokat vegye sürgősen tárgyalás alá és közölje vele azokra vonatkozó észrevételeit, mielőtt a szóban levő javaslatok a miniszter által a legfelsőbb jóváhagyás kieszközlése céljából ő Felsege elé terjesztetnének.

Schlauch Lőrincz biboros, nagyváradai püspök kiemelve azt, hogy a vegyes kongrua-bizottság, a nmlgu püspöki kar legutóbbi megállapodásától eltérőleg, a lelkészi javadalmaknak nem országos bizottság útján, hanem önbevallás alapján való összeírását hozza javaslatba, fölveti azon kérdést, vajjon ezen eltérés biboros hercegprimás ő Emjának előzetes tudtával és hozzájárulásával történt-e.

Elnök ő Főmagassága kijelenti, hogy erről neki tudomása nem volt.

Samassa József egri érsek elmondja a kongrua-ügy hisztorikumát, nevezetesen föl-
említi, hogy ő Felsége még boldogult Trefort
miniszter idejében az országos bizottság utján
való összeírással szemben az önbevallás alap-
ján való összeírás elvét fogadta el.

Az ő Felsége által a kongrua-ügy ren-
dezésére 1887-ben öt pontba foglalt legfelsőbb
utasítás még nem intézkedett ugyan a lelkészi
javadalmak összeírása iránt, de a vegyes
kongrua-bizottság elengedhetetlennek találta
ezen összeírás előrebocsátását, miért is a
vallás- és közoktatási miniszter utján kikérte
ő Felségének legmagasabb engedélyét arra,
hogy az 1887. évi legfelsőbb utasításban meg-
jelölt kérdések tárgyalásával egyidejűleg az
egyházi javadalmak összeírassanak, az erre
vonatkozólag kidolgozandó utasítás azonban
előzetes legfelsőbb jóváhagyás végett eléje
terjesztessenek.

Erre ő Felsége engedélye f. évi február
hó 4-én kelt legmagasabb elhatározásával
meg is adatott.

Előadja továbbá *Samassa József* egri érsek
azon főbb indító okokat, melyek a vegyes
kongrua-bizottságot arra birták, hogy az ő
javaslatára a hiteles okmányokkal támogatott,
két vagy eshetőleg három fórum által is
fölülvizsgált önbevallás utján való összeírás
elvét fogadja el, mint amely eljárás Ausztriá-
ban is jónak bizonyult a kongrua-ügynek
1874-ik évben történt rendezésénél, s amelyet
az egyházi nagy javadalmásoknak f. évi január
hó 17-én Budapesten tartott tanácskozmánya
is helyeselt.

Főbb indító okok az országos bizottság
utján való nyomozó eljárás ellen ezek voltak:

1. ennek nagyon költséges volta, mely
jelentékenyen megterhelné a lelkészek segíté-
zésére létesítendő alapot;

2. az összeíró bizottságnak a helyszínén
való megjelenése sok helyen nyugtalanságot
és jogosulatlan aspirációkat kelthetne oly ele-
mek körében, melyek hajlandósággal bírnak
a hivek részéről való praestatiók ellen való
agitálásra;

3. ethikai szempontok kívánatossá teszik,
hogy egyes plébániák belső állapotai ne tá-
rassanak fel oly ambulans vegyes bizottság
előtt, melynek tagjai között más vallásuak is
lehetnek.

Schlauch Lőrincz bíboros, nagyvárad
püspök megjegyzi, hogy a nmlgu püspöki
kar a multban tett tapasztalatok alapján ki-

vánta elejtendőnek az önbevallás útján való összeírást, amely tapasztalatok u. i. teljesen megbizhatatlanoknak mutatták az ilyen uton nyert adatokat. Ha azonban kellő intézkedésekkel garantírozva lesz az adatok megbízhatósága, akkor ő is hajlandó belenyugodni az önbevallás útján való eljárásba.

Kérdezi ezzel kapcsolatban, hogy az egyházi nagy javadalmak összeírása iránt is ki fog-e előzetesen kéretni a nagymélt. püspöki kar véleménye.

Mire *Samassa József* egri érsek megadja a megnyugtató felvilágosítást, azzal, hogy a vegyes kongrua-bizottság a nagy egyházi javadalmak összeírása iránt is legközelebb be-terjeszti javaslatát a közoktatási miniszterhez, ki legfelsőbb jóváhagyás alá terjesztés előtt véleményezésre azt is ki fogja adni a nmlgu püspöki karnak.

Ezen felvilágosítások után a tanácskozmány egyhangulag magáévá teszi a vegyes kongrua-bizottság javaslatában kontemplált önbevallás útján való összeírás elvét, magát a javaslatot pedig általánosságban elfogadja a részletes tárgyalás alapjául.

A részletekre vonatkozólag

Zalka János győri püspök kívánatosnak tartja, hogy a törvényhatóságok területén alakítandó »felülvizsgáló bizottságok« tagjai mind katolikusok legyenek, s ez okból óhajtja, hogy a bizottsági tagság ne legyen okvetetlenül köztisztviselői állásokhoz kötve, amint ezt az »Utasítás« 5. §-a kontemplálja, hanem, hogy nevezze ki a bizottsági tagokat a főispán tisztán katolikus elemekből.

Kifogásolja továbbá az »Utasítás« 31. §-ának azon intézkedését, mely szerint a lelkeszi kiadásoknál a segédlelkész tartásáért évi 200 frtnál több nem számítható fel, mely összeg a mai viszonyok között kevés.

Samassa József egri érsek nem tartja melőzhetőnek a köztisztviselők közreműködését ott, hol legale testimonium kiállításáról van szó.

Desewffy Sándor csanádi püspök az összeírásoknál és a megváltások megállapításánál az esperesek közreműködése iránt vet fel kérdéseket és óhajokat.

Császka György kalocsai érsek kívánatosnak tartja, hogy fiktív adatokkal kitöltött rovatos minták küldessenek szét, melyek mint paradigmák nagyon megkönnyítik a minták világos megértését.

Samassa József egri érsek megnyugtatóul kijelenti, hogy így fog történni.

Báró Hornig Károly veszprémi püspök a javaslatoknak pontról-pontra sorrendben való tárgyalását látja szükségesnek, mire

Schlauch Lőrincz biboros, nagyvárad püspök azon megokolással, hogy eddig nem volt elégséges idő a javaslatok tüzetes áttanulmányozására, indítványozza: adassanak ezek ki háromtagu bizottságnak, mely a javaslatokat tüzetesen megvitátván, tegyen ezeknek részletei iránt előterjesztést a nmlgu püspöki kar holnap folytatandó tanácskozmányának.

Ezen indítvány egyhangulag elfogadtatik, és Schusztér Konstantin váci püspök elnöklété alatt Báró Hornig Károly veszprémi és Steiner Fülöp székesfehérvári püspökök kéretnek fel a bizottság tagjaiul, Samassa József egri érsek pedig felkéretik arra, hogy mint a vegyes kongrua-bizottság elnöke, legyen szives a nmlgu püspöki karnak a tárgyalás alkalmával megadni az eshetőleg szükséges felvilágosításokat.

Autonomia

Biboros hercegprimás ö Emja ezután bemutatja a kath. autonomia létesítése céljából egybegyült előkészítő-bizottság f. évi február hó 24-én tartott ülésének jegyzőkönyvét, melyet a nmlgu püspöki kar tagjainak már előzetesen megküldött.

Samassa József egri érsek konstatálja, hogy a jegyzőkönyv nyomtatott példányaiban sok a sajtóhiba.

Schlauch Lőrincz biboros, nagyvárad püspök sajnálattal látja, hogy az előkészítő-bizottságnak sem összeállítása, sem pedig a további eljárás iránt elfoglalt álláspontja nem felel meg a nmlgu püspöki kar kifejezett óhajainak, nevezetesen, hogy a bizottságban az egyházi elem csak egyharmadrészben nyert képviseletet, holott a püspöki kar megállapodásához képest a hgprimás ö Emja felerészben való képviselet iránt tett a miniszternél előterjesztést; hogy továbbá a bizottság a multban dívó szokás mellözésével, nem a hgprimás ö Főmagassága, hanem a közoktatási miniszter által hivatott egybe; s végre, hogy az autonomikus szervezkedésnél az előkészítő-bizottság is az 1871. évi autonomiai kongresszus álláspontjára helyezkedik, mely pedig sok veszélyt rejt magában az egyház érdekeire nézve, főleg a jelen izgalmas időkben, az által, hogy a világi elemnek biztosítja a tulsulyt az autonomiai szervezethen. Nem tesz ugyan felszólaló az említettek orvoslása iránt indítványt, csak azoknak

veszélyeire irányítja rá a tanácskozmány figyelmét.

Zalka János győri és *Bende Imre* nyitrai püspökök szintén osztják ez aggodalmakat, emlékezetbe hozva a boldogult emlékü Simor János hgprimás által is hasonlóképp tett aggodalmas nyilatkozatokat.

Biboros hgprimás ő Emja tudomásra hozza, hogy ő Felsége sokalván az előkészítőbizottságnak 50-re tervezett tagját, ezeknek számát 30-ra szállította le; az egyháziak és világiak számarányának megállapításában pedig a miniszter tért el az ő előterjesztésétől.

Hosszasabb eszmecsere fejlődött ki e tárgyban, melyben részt vettek *Schlauch Lőrincz* biboros, nagyváradai püspök, *Samassa József* egri érsek és *Steiner Fülöp* székesfehérvári püspök.

Ez eszmecsere eredményeként a tanácskozmány *Steiner Fülöp* székesfehérvári püspök indítványára elhatározza, hogy tegyen a nmlgu püspöki kar nevében *biboros hgprimás* ő Emja ő Felségénél közvetlenül előterjesztést azon legalázatosabb kérelemmel, hogy ne méltóztassék az 1871. évi autonomiai kongressus munkálatát jóváhagyni, és méltóztassék a püspöki karnak megengedni, hogy az akkori választási módozattól eltérő új módozatot terjeszthessen legfelsőbb jóváhagyás alá, s végre, hogy ne méltóztassék a legközelebb működött előkészítő-bizottságnak tárgyalási jegyzőkönyvét, úgy amint van, legfelsőbb jóváhagyásban részesíteni.

Biboros hgprimás ő Emja ezután fölveti a kérdést, hogy mily eljárást kövessen a nmlgu püspöki kar a főrendiházban már legközelebb tárgyalás alá kerülő *egyházpolitikai törvényjavaslatokkal* szemben, s mily magatartást akkor, ha minden törvényes ellenkezésünk daczára is törvénynyé válnak a javaslatok.

A főrendiházi tárgyalásokat illetőleg határozatba ment, hogy a tárgyalásokat közvetlenül megelőzőleg, f. évi május hó első napjaiban tanácskozmányra fog összejönni a nmlgu püspöki kar, tekintélyes világi főurak bevonásával; kimondatott továbbá, hogy a nmlgu püspöki karból többen fognak felszólalni a főrendiházban a törvényjavaslatok ellen. A felszólalókra nézve utóbb történik megállapodás.

Hogy pedig mily magatartás legyen kövendő az eshetőleg megalkotandó és szentesítendő törvényekkel szemben, ez további megfontolás tárgyául tartatik fenn.

Napirendre került ezután a vallás- és közoktatási miniszternek azon intézkedése, melylyel a vallás- és tanulmányi-alapok kezelését ellenőrző bizottság javaslatára több *papnevelő-intézetre* nézve beszűntette az évi járandóságot, melyet ezek a vallás-alaphól élveztek a magyar püspöki kar által 1857-ben a papneveldek segélyezésére önként felajánlott három millió forint kamatai fejében, tette pedig ezt a miniszter azon megokolással, hogy a tridenti zsinat határozata értelmében csak ott tarthatnak a papneveldek idegen egyházi forrásból való támogatásra igényt, ahol az illető püspökség saját javadalma nem bírja meg papnevelőintézetének fentartását.

Desewffy Sándor csanádi püspök nem ismeri el az ellenőrző-bizottságnak azon jogát, hogy kir. adományozásban gyökeredző jogoknak egyszerűen való törlését javaslatba hozhassa. Indítványozza, hogy kerestessék meg a miniszter intézkedésének megváltoztatására és a visszatartott járandóságoknak újból való folyósítására.

Báró Hornig Károly veszprémi püspök rámutat a tridenti zsinatnak az ellenőrző-bizottság által való téves értelmezésére és megadja a zsinat határozatának valódi értelmét, mely megfosztja a sérelmes intézkedést minden jogalapjától.

Ezzel biboros hgprimás ő Emja, a holnapi ülés idejéül d. u. 5 órát tűzvé ki, az ülést bezárja.

Hasonló értelmű felszólalások után a tanácskozmány felkéri báró Hornig Károly veszprémi püspököt, hogy szerkeszsen a nmlgu püspöki kar nevében hgprimás ő Emja által a közoktatási miniszterhez küldendő oly iratot, melyben kifejtve főleg a tridenti zsinatra vonatkozó hivatkozás téves voltát, a nmlgu püspöki kar kéri a minisztert, hogy intézkedését megváltoztatva, tegye újból folyóvá a papneveldeket megillető évi járandóságokat.

Jegyzette:

Fehér Jpoly,

pannonhalmi főapát, a tanácskozmány jegyzője.

A magyarországi kath. püspöki kar 1894. évi ápril hó 21-én Budapesten folytatólagosan tartott második tanácskozmányának

Jegyzőkönyve.

Főmagasságu Vaszary Kolos biboros hercegprimás, esztergomi érsek elnökle alatt jelen voltak ugyanazok kik tegnap, Schlauch Lőrincz biboros, nagyvárad püspök, Samassa József egri érsek és Zalka János győri, Schopper György rozsnyói püspökök kivételével.

A jegyzőkönyvet Fehér Ipoly pannonhalmi főapát vezette.

A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Schuszter Konstantin vácz püspök, mint a kath. lelkészek és segédlelkészek jövedelmeinek összeírására kidolgozott irányelvek és utasítások megvitatására a tegnapi ülésből kiküldött hármás bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság beható tanulmány és megbeszélés tárgyává tévén az említett munkálatokat, úgy találta, hogy ezek a körülmények helyes figyelembe vétele mellett kellően megoldják feladatukat, miért is a bizottság azokat egészen véve a nmlgu püspöki karnak elfogadásra, illetőleg hozzájárulásra ajánlja.

Vannak azonban egyes részletek, melyek méltán képezik részint módosítás, részint kiegészítés szempontjából észrevételek tárgyát.

Ezeknek előterjesztését illetőleg átadja a szót báró Hornig Károly veszprémi püspöknek, mint a kiküldött hármás bizottság előadójának, ki is úgy az irányelveken, mint az utasításokon pontonkint haladva, megokolással előterjeszti azon módosításokat és pótlásokat, melyeket a hármás bizottság a nmlgu püspöki karnak elfogadásra ajánl.

A tanácskozmány ezen előterjesztést, valamint a nmlgu püspöki kar több tagjának

egyes pontokra tett észrevételeit és indítványait tüzetesen megvitattván, az általa óhajtott módosításokat a jelen jegyzőkönyvhöz csatolt mellékletben foglalta össze és elhatározta, hogy ezen módosítások biboros hercegprímás ö. Emja által figyelembe vétel végett át fognak küldetni a vallás- és közoktatási miniszterhez.

Ezzel az ülés berekesztetett és a tanácskozmányok is befejeztettek.

Jegyzette:

Fehér Ipoly,

pannonhalmi főapát, a tanácskozmány jegyzője.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

I A beszámoló és az Aug. 31. d. aláírás bevezetője
az előírásokról.

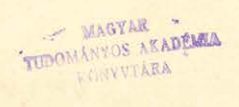
Értelmezés

Mintán a Fik évi sorozat gyűlési
szankcionálta eredménytelen maradt, s a
jelen évi az egyeztetés vértelmezés nem járult
hozja a kérés elvételét felváltó javaslatok,
kannak inkább a kérésre hogy megjelölés
a Fik szankcionálta újabb megjelölés
alá nem kerülhet, ideig való ^{val} az
szankcionált tartalom hogy minden egyes elvétel
szankcionálta a Románia kérésre új szabályozás
a kérésre a kérésre, elvétel az új
határozatok vonatkozásában.

Előzetesben tartam az, hogy a kérés
a bevezetője nem magára az alkotmány
szankcionálta, hanem a szankcionált határozatok
vontatásukról, mert a mint Fik Fik
mondta "Mindezen jogok az alkotmány
szankcionálta az új legyen, hanem az
jogok az alkotmány hogy így legyen."

Mielőtt azonban ilyen szabályozás
történne kell hogy a Fik legyen elhatározás
imozsára, s az alkotmányhoz hogy ő szankcionált
jogokhoz jogok, szankcionált szabályozás
új gondolatok ezek az alkotmány s szankcionált
megjelenésük a kérésre az új, mi
mondta kérésre a kérésre a kérésre a kérésre

szankcionált gyűlési.
Ez vonatkozik a kérésre az új az új az új.

Összevont ~~azokkal~~ a ~~mielők~~
melyek felől Komárom 1868 óta az auto-
nomia kérdésénél megállásig vonatkozó
tett, ~~amelyek~~ ~~elrendelése~~
a köztársasági állás juttatásáig el:

1) Az 1848-iki II. sz. r. m. ételemben
elismert ~~mielők~~ ~~szabályok~~
a Kатоликus egyházhoz azon jogok,
kory az ország törvényeinél keretén
belül is a Fehér leffeliről jogszabály
intetelmét kegyesen az ön kormány-
zatnak illetésénél ~~szabályok~~ ~~szabályok~~, s az
ön kormányzatának szabályait megálta-
jítva.

~~2) A megjelölt jogok az~~

2) Ezen ön kormányzati szervek ~~megállapítás~~
~~megállapítás~~ a Kатоликusok részére
jogos polgári és országos egyetemes
jogok is feladatok ~~szabályok~~.

3) A megjelölt jogok az így
állított ön kormányzati szervek által
jelölt törvények és törvényes gyakorlatok
alapszabályainak megváltoztatásának és
szabályozásának ~~szabályozásának~~ ~~szabályozásának~~
és életbe lépésének ~~szabályozásának~~
a törvényhozás ~~szabályozásának~~ ~~szabályozásának~~ ~~szabályozásának~~
szabályozásának.

Kiitän kirjallisuuden ammattilaisia,
kysy ^{tälle} ~~kirjasta~~ ^{kirjasta} ~~niiden~~ ^{kirjasta} ~~kirjastoista~~
myös kirjallisuudesta, ^{enke} ~~kirjastoista~~ ^{enke} ~~kirjastoista~~
myös ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
vasta.

Adi ja mi ja ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
kirja eto kirjasto ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
yhteistyöstä ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
ei joku poliittinen ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
ap ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
myös ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
ap ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
poliittinen ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
kirjat eto ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
kirjat ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
kirjat ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
ei ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
ei ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~ ^{kirjastoista} ~~kirjastoista~~
ei.

azért is, hogy megújra a létének
szerepét, illetőleg annak 1878. évi
konvencióra vonatkozó véleményes jelentés
tervezetét.

Szándékunk az lehetett, hogy megismertessük
azon Kiváló Katolikus egyének nevével
kik állásuk és tekintélyükkel joggal hivatkozhatnak
az autonómia gerogyó ügyén
határozataira. Többségük egyetértésben
s hogy az egy népszerűsége érdekében
szemben ~~állással~~ legyenünk ~~tanácsadók~~

meggyőződésünk mint a népszerű ~~döntés~~
híjgyermeke juttatás ~~szerepét~~ ^{felismerés}
kiváló ^{na vonatkozólag} ~~szerepét~~, melyek
megvitatásuk a törvényes keretben
lehetőségük nem tartoznak.

Sítként másként, mint ~~lehetőség~~
szerepük ~~szerepét~~ véleményező ~~szerepét~~
szerepük szigorú ~~szerepét~~ ^{bejelölés} ~~szerepét~~, ~~szerepét~~

~~szerepét~~ ~~szerepét~~ ~~szerepét~~
~~szerepét~~ ~~szerepét~~ ~~szerepét~~
szerepük ~~szerepét~~ ~~szerepét~~ ~~szerepét~~
hogy a népszerű is megvitatásuk is csak
megvitatásuk ~~szerepét~~ ~~szerepét~~
ellenes ~~szerepét~~ ~~szerepét~~ ~~szerepét~~
s egyben ~~szerepét~~ ~~szerepét~~ ~~szerepét~~
lehetőségük ~~szerepét~~ ~~szerepét~~ ~~szerepét~~

De vray ipse non vray est non
Kü, deinde sicut volva Kivichati
egy olyan testülettel szemben, amely
nemcsak vélemény nyilatkozására, hanem
határozatközvetítésre van jogosított.

~~Ap előzetes megbeszélés alapján az elnök és
a bizottság tagjai egyetemesen elfogadják
az előzetes megbeszélés alapján a bizottság
teendőit a február 15-én, hogy az autonómia
hirdetése elvileg 30-as körülmények
túlságosan nehéz körülmények között
is megvalósuljon az 1871-es~~

~~tanácsot megbeszélés alapján~~
Az 1871-es elnök ^{ap.} ~~szövegében~~ autonómia hirdetésén
éppolyan ^{20-án} bizalmas megbeszélés idején
vagyis ^{totó} megbeszélés nem elnök, hanem
~~amely~~ ^{szövegében} ~~szövegében~~ az 1871-es ^{1871-es} ^{1871-es} ^{1871-es} ^{1871-es}
kongresszus mulatása felett érvelés ^{1871-es} ^{1871-es} ^{1871-es} ^{1871-es} ^{1871-es}
magyar az újabb összehívandó országos
kongresszusra lesz hivatalos érdeklődés
és illetékesen nyilatkozik. En nemcsak
az, hogy a bizottság ^{szövegében} ~~szövegében~~
szakhatatlansága is országos elnök
feladata által a véleményadásra elnö
súlyos hivatalos, nem pedig elnök
az elnök ha az új érdeklődés az új politikai

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ereksöt következék a huzmányok tonds.
késztelne.

Elő kantsje csak a kerdekmezeyes a
mezikek alkalmul akko szabadtaluni
arra, hogy a katholicumok övedőselek
Kivánja egyévek is konyigjékünk
ígyiben meynye lutherkasis.

De a konyigjak reu scabad konyg-
mücu olgyl kezduni, a minde uigyel
reu lakhatya be, segek kell hogy ^{nie}
~~az~~ in konyigjakot surrajo gyükü
isukimára stak badmirek egyezzen
mezunk arat, ~~mek lehetnek~~ amek
kivánásúgi, s lialikam kazez aggal
in, meynikek ~~tegenkerti~~ egyek ~~akalmaz~~ ^{ellorogy}
^{hogyon imára egyezhet, aratnak évige}
~~hogyon stak~~ a kemellek jogyok ~~szaktig~~
jogyelake vilalavul ^{az illamg} konyigyimk keatibese.

Elvezelken elöden egyet karta meg az
autonomia kistidlyas isse kiott konyumary
kintnyek, a magyrok egybelicim isat
vidjura vonalkya jomat laktötes kirot
meg egyat is, hogy adra vilamigyel jelentik
magyok a letesitendi exempro ~~szaktig~~,
illetöly amak 1871 di tervepötere nepe
in.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Szendela csak az lehetets, hogy meynimküdegy
epun kiváló katholicum egyetök atjehimk,
kik illam ^{egy} letimküdegy kivaton lesun
az autonomia surrajo gyükü kelendolaisora

Döntő bejegyzés gyűlésről. A nagy
egy ~~Magyar~~ ~~Ország~~ az egy egységes
véleményekkel szemben. A Magyar Ország
a ~~Magyar~~ ^{Köztársaság} ~~Magyar~~ ^{magyarországi} ~~Magyar~~ ^{Magyarországi}
olyan kivételekkel szemben, melyek
magasabb értelemben a törvényes hatalom közzétételét
nem tartja.

Sikerre vezet, mint a köztársaság
ezen előzetes véleménye igazolására
utján eljött államalkotás, mely utána
felhívja a köztársaság, a köztársaság
szociális ~~szociális~~ ^{szociális} ~~szociális~~ ^{szociális} ~~szociális~~ ^{szociális}
kedvezővel szemben, de csak az egy
szóval ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval}
vannak ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval}
biztonságát, az egy ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval}
szemben, a mely ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval}
vannak ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval}.

Erre utal az első teendő, mely az
felhívás az autonómia érdekében
stabilizálás ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval} ~~szóval~~ ^{szóval}.

A kézirati munka állapota:

Vöndökei:

1) A Kormány ~~Közlöny~~ az 1848-iki

XX I. sz. életrőlani törvény ~~1848~~ a
hath. végreh. azaz jogok törv. az
azing törvények határain belül is
a Felső jogi rész elvételénél kezdve
~~felül a fentebb felelősséget jogok~~
~~és hatály jogi rész helyes igazságos~~
~~szabott, és az állam felelősséget jogok~~
~~igazságos szabott szabott ön kormányzat~~
lehetetlene sorsok helyes, és az ön kormányzat

2) A Kormány megállapította.

2) A Kormány ~~2-ik~~ sorsok megállapította
a Kormányhatály ön kormányzat elvétel
szabott szabott szabott.

3) A Kormány szabott az ön kormányzat
szabott szabott szabott törvények és
törvény szabott szabott szabott
megállapította szabott szabott szabott
szabott szabott szabott szabott szabott
a törvény szabott szabott szabott szabott
szabott szabott szabott szabott.

A kormány az alkotmányos keretben
megtartva jogainak és érdekeinek
egy egyetemesen, így mint a politikai
kötények általánosan a nemzetiség
kötények közötti villámok megírva.

Annak érdekében, hogy olyan
valamint kényes meg a mint a
kötények nem tudják - ezért, mivel a politikai
szervezetek elrendelésére ^{általánosan} ~~szervezetek~~
~~mint az~~ ~~hogy~~ elölről mint a politikai
egyéb ~~mint~~ ~~az~~ ~~általánosan~~ ~~szervezetek~~
megírva ~~szervezetek~~, a köztársasági
jogok ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~
egyéb ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~
kötények mint a köztársasági ~~szervezetek~~
a szervezeten kívül álló ~~szervezetek~~
1874. évi törvények.

A köztársasági jogok védelmére
szükség van a köztársasági jogok
kötények, mint az általánosan köztársasági
kötények, melyek az alkotmányos
jogok köztársasági - ~~szervezetek~~ ^{szervezetek}
szervezetek ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~
kötények köztársasági - ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~
szervezetek köztársasági ~~szervezetek~~
szervezetek ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~
szervezetek ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~
kötények ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~ ~~szervezetek~~

Erke sunis q' dno' k' dno' mosh
q' hyy af autonim' k' dno' dno'
inukim' b' dno' q' dno' p' dno' dno'
k' dno' dno' k' dno' dno' dno'
i, hyy dno' dno' af 1871 dno'
dno' dno' dno', dno' dno' dno'
dno' dno' q' dno' dno' dno' dno'.

Ad d' a m' q' dno' dno' dno'
a dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno', dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno',
dno' dno' dno' dno' dno' dno'

af autonim' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'

dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'
dno' dno' dno' dno' dno' dno'

~~Apok~~

Az ~~1842~~ 1842-ik évi kétévesi átvizsgálás
kötetében az 1842-ik évi kétévesi átvizsgálás
kötetében az 1842-ik évi kétévesi átvizsgálás
kötetében az 1842-ik évi kétévesi átvizsgálás

De azoknál ^{határon} meg kell vizsgálni, hogy
hivatalos iratok nem ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
a javaslattal és a végrehajtással
megfelelően ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
egyet-egyik nem ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
megilletve a 1842-ik évi kétévesi átvizsgálás
kötetében az 1842-ik évi kétévesi átvizsgálás
kötetében az 1842-ik évi kétévesi átvizsgálás

~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}

szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}
szeltek ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el} ~~szeltek~~ ^{el}

melj ~~amk~~ ~~allat~~ ~~of~~ ~~a~~ ~~bird~~
~~of~~ ~~allat~~ ~~at~~ ~~one~~ ~~even~~
~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~
alligant ~~but~~ ~~not~~ ~~at~~ ~~all~~

~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~
~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~
~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~
non ~~is~~ ~~not~~ ~~at~~ ~~all~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~
speru ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~
in ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

~~A~~ ~~bird~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~ ~~of~~ ~~the~~ ~~eyes~~

leplegés, ~~de~~ ^{de} nem népe & vörstén
mely ~~szó~~ ^{szó} nem népe & vörstén
melyestől el eredeztetés, nem járn
el a nem népe kötelező iratnyául,
ha

É meg az kényeztetés nem szabad
olyan megkülönböztetés népe d'hom' vagy
nem népe másoknál megkülönböztetés
eredeztetés, ezért hármegyire is
elképzelték az adomány igaz elthe-
lyeztetés, az a országgyűlés egybe-
lévését, mint d'hom' lévését ^{de Felügyelő}
~~szó~~ javaslatok nem kérésének, a meg
ország a köztársaság meg a köztársaság
határozatának ha nem is létezően,
de legalábbis parton partjának meg.

Különösen nem lehet az ma,
a mikor az egybe lévését
szóval a határozat köztársaság
határozatának ^{meg} ~~határozatának~~ ^{határozatának}
egybe lévését ^{meg} ~~határozatának~~ ^{határozatának}
egybe lévését ^{meg} ~~határozatának~~ ^{határozatának}
határozatának ^{meg} ~~határozatának~~ ^{határozatának}
határozatának ^{meg} ~~határozatának~~ ^{határozatának}
határozatának ^{meg} ~~határozatának~~ ^{határozatának}
határozatának ^{meg} ~~határozatának~~ ^{határozatának}

~~Wine~~ ~~vezet~~ a
Apár nek az ~~előzetes~~ ^{előzetes}, hogy
a gyűlés a nagy országgyűlésnek az
autonómia, amik mellette
~~meghatározott~~ elvétel is adja,
és a kormány első kandiátus
munka az L. T. T. T. T., hogy az autonómia
vonalára hídvezetés katalizátor
journals, ~~személyes~~ ^{személyes} megállapítás
munka és az ~~előzetes~~ ^{előzetes} az
autonómia hirtelen utolsó, hogy
és az első kormány munkáit
kormány és az országgyűlés
kemény munkát az országgyűlés
Közlönyös tekintettel az
munka ismét.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

A vallás- és közokt. m. kir. ministerium m. é. december 14.
61341/144. sz. a. kelt, s Fekete István pannonhercegi
főispánhoz, mint az ország közoktatási tanács
elnökéhez menesztett rend. más.

Aráta, hogy a vallás- és közokt. ministerium
vezetését átvéttem, bőven volt alkalmam meggyő-
ződni arról, hogy az országos közokt. tanács
híván és odaadós buzgalommal teljesíti az az-
ezen nagy munkakört, melyet az ö. u. és ap. kir.
Felsége 1890. évi november hó 19. én kelt legf. el-
hatalmazásával jóváhagyott szabályzat az ö-
feladatokul állapított meg. A buzgalomért,
a serény tevékenységért, melynek oktatási-
gyűlés előbbre vitelére az egyetüli nemesség-
jár, nem habozom brimmednek és a tanács
minden munkálkádó tagjainak elismeré-
semért és köszönetemet nyilvánítani. Amde
a közoktatási tanács jelen szervezettel, mely
még adminisztratív teendőket is utal annak
munkakörébe, egyet nem érthetek; sőt on-
nak egyes rendelkezéseit a ministerium felelősé-
gét sem tartom helyesen összehajtható-
nak: elhatároztam ennél fogva, hogy az

azs. körök. Sornaisot megpróbáltam a korábbi-
nem illő körülményekben kenderől s hírlap
sornaisadó területtel alakítani, amelynek
sajjai véleményeket egyenként, vagy területileg
akkor fogja nyilvánítani, a mitől azt egyes
felmerülő kérdésekben kérem frukciónak
halálom.

Ezen elhatározásom természetesen a
kezdetben jelzett köröket teljes megváltoztatását
vonja maga után. Erre is a többi vétség
bizott Sornais nagyon kötelezném engem, ha
új körökre nézve véleményemmel nyilvánítani
s a sikeres megoldást a Sornais képeiben ké-
szítendő jövőslattal megkönnyítendő java-
sattal megkönnyíteni, s így ismét melles-
telném.

Felkérném Erre, hogy erre nézve engem
minél előbb értesíteni melleslője, s így tudomá-
sára hozom Erre, hogy a körök. Sornaisnál jelen köröketben való munkálko-
dását a f. 1894. év végével megszüntetem, s elvő-
nom, hogy a mála dinterést váró folyó napra
addig ügyrendesem dinterést nyújtom. Fogadjék
s. t. b. Mell. s. t. b. Báru. Cótvos s. r.

A M. K. Közeletési Tanács 1018 számú iratának

Másolata

Nagyméltóságú Minister Úr!

Vonatkozásal Nagyméltóságodnak f. é. december 1-én 61341 sz. a. hozzász. intérett másolatban az orsz. köz. okt. tanács elnökségével is kövölt, a tanács új szervezetét jel. ző rendelkezésre van szerencsém mély tisztelttel a kövötköz. jelentést tenni.

Nagyméltóságod idézett rendelkezését elnökletem alatt ta. nácskorás tárgyává tette mind a tanács elnöksége, mind pe. dig a teljes ülé. - s kiváló örömmre szolgál tudathatni Nagy. méltóságoddal, hogy magas rendelkezések azon részlete, mely. ben kegyeskedett elismeréssel szólni - a tanácsnak eddig tel. jesített burgó-működéséről, a tanácsban általános tetszés. sel és hallás közzönettel fogadtatott. Egyhangú lév. erre néve a határozat, hogy a magas elismeréseit Nagyméltóságod e. lött a tanács minden tagjának hálaját és köszönését tohuá. csoljani, mit örömmel és egész készséggel teljesítok jelen. tiszteletteljes felterjesztésem első helyén.

Nagyméltóságod magas leiratsának azon rendelkezé. sére néve, hogy a tanácsnál levő ügyek f. hó 31 ig ügyrendoszerűleg letárgyalassanak és felterjesztessenek; van szerencsém jelenteni, hogy az elnökség körlevelben hívta fel azokat a tagokat, a kiknél elintézés alatt levő ügyek vannak, a megfelelő jelentések, mun. kálatok elkészítésére. Megnyugvással tudathatom Nagyméltó. ságoddal, hogy az elintézését váró ügyek legnagyobb része feldol.

gyorra, elintézésre készen, befejezetten fog feltérjesztetni a hó végéig.
A tankönyvbírálatok kivétel nélkül mind befejezetnek s ügyrendese,
rúleg letárgyaltatnak. Egyedény, nagyobb munkával, bírótsági tár,
gyalásokkal, nyomdai sokszorosítással járó ügy fog csak elintézetlen
múl maradni; de sürgős természetű ezek között alig van.

A mi Nagyméltóságod magas rendeletének azon részletét
illeti; hogy a közoktatási tanács új szervezete névre javaslatot te,
gyünk, a tanács öszinte sajnálkozással kénytelen a megfizető
felhívás teljesítését lehetetlennek mondani. Egyrészt, mivel nem
merithetett kellő tájékozást a többször idézett magas rendelethez
az új tanács szervezete irányáról; másrészt, mivel a többi bíróts,
sági és szakosztályi ülésrésessel járó nagy munkát befejezése e
hó végéig különben sem volna várható. Azonban ha Nagyméltó,
ságodnak méltóztatik, e két nehézség elhárításával, esetleg új
megbírást adni a javaslatra névre, a tanács kötelességének tart,
ja annak pontos kidolgozását. Ha pedig másként, talán a ta,
nácson kívül tartandó értekezleteken méltóztatnék igénybe ven,
ni szolgálathétségünket, a tanács ügy egyenként mint testi,
letileg teljes készséggel áll rendelkezésére Nagyméltóságodnak
s ez irányban teendő mindenennél megbírást az eddig mindig
tanúsított ügybuzgósággal igyekszik teljesíteni.

Midőn a fentebbiekben foglalt tiszteletteljes előterjeszté,
semet Nagyméltóságod szives figyelmébe ajánlani bátorkodom,
egyszermind megragadom az alkalmat, hogy ezúttal is kifejez,
hessem Nagyméltóságod iránti határtalan és öszinte tisztele,
temet.

Budapest az orriagos közoktatási tanácsnak
1894. december 14. én tartott teljes üléséből.

Fehér Spoly s. k. elnök.

KÖZOKTATÁSI TANÁCS
MAGYAR

Nagyméltóságú Miniszter Úr.
Kegyelmes Úram.

Az 1892-ben tett előterjesztésem alapján a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi minisztérium a minisztériumi hozzájárulásával közölte, hogy az Orsz. Képtár gyarapítására 167560 frt oly módon utalványoztassék ki, hogy ez az összeg ne csak az előterjesztésemben részletezett képetnek, hanem a tervezett szépművészeti Múzeumnak keressék beillő anyag beszerzésére is fordítható.

A vérelet fogadásásával az Orsz. Képtár igazgatóján kívül Szalay Imre min. tanácsos úr biztatott meg arról, hogy Loxz Károly festőművész és Beer J. K. restaurator segítségének eljárásunkban.

E megbízás gyakorlati keressékvizsgálata igazolta azonban, hogy képetnek vérelet birtokosilag nem vehető keresztül, mert hiszen az egyes műtárgyakat megtekintésre Budapestre küldeni nem lehet és hogy a birtokosok sem tartózkodhatnak hosszabb időn át Európa különböző városiban. Ezen kívül daczára annak, hogy a vérelet fogadásása végeztetett utat kezdetben másfél hónapig elhalasztották azért, hogy abban Loxz K. úr részvevessen, Loxz K. úr a kiküldetésben még sem vehetett részt, mert az utolsó pillanatban megbetegedett és így ő a megvásárolt festményeket csak utólag Buda-Pesten vette szemügyre s a többi megbízott megnyugvására azokat a maga részéről és szempontjából is megfelelőnek és kifogástalanoknak találta.

Ezen körülmény folytán Szalay Imre min. tanácsos úrral abban állapodtam meg, hogy az adott utasítás szellemének megfelelően Zala György sóbrár és Schickedanz Albert építész tanár urat kérjék fel, hogy kiküldetésünkben művészi szálvéleményükkel támogatassanak, engem illetően a dolog természeténél fogva a felelőség a megvásárolt művek eredeti-voltáért, az elhatározásért és a megítélésért.

A vételeknél a kínálkozó alkalmat felhasználása mellett oda törekedtünk, hogy a festési gyűjteményt és a grafikai művészetek sorozatát kiegészítsük és hogy a plasztikai gyűjteménynek főleg az olasz renaissance való tekintettel alapjait vessük meg.

És mi a természetgyűjteményt illeti Warwa C. J. magángyűjteményének en bloc való megvételével sikerült Rembrandt, A. Dürer, Van Dyk és az apróbb hollandi mesteret sorozatait 562 dbbal kiegészíteni, a mi annál előnyösebb volt, mert Warwa úr reáállott arra a feltételre, hogy gyűjteményünkbe csak is azokat a lapokat vegyük át, a melyek hiányoznak avagy oly példányokban voltak meg, a melyek a nyilvános gyűjtemény igényeinek nem felelnek meg, a mivel kikerültünk, hogy kesős példányok megszerzésével terheljük gyűjteményünket.

És mi a plasztikai gyűjteményt illeti, sikerült közel 70 darabban összeállítani s terme az olasz plasztikának két százados fejlődését képviselni s ezek közt egyes mestereknek első rangú műveit megszerelni.

A festés történetének szempontjából pedig iparkodtunk első sorban az olasz művészet nagy fejlődési korszakainak főbb mestereit a vételekben repraesentálni, de nem hagytuk figyelmen kívül az Alpeseken túli Német Alföldi, hollandi, angol és frankia művészetet sem.

Az olasziskola műveinek megszerzésénél figyelemmel voltunk arra, hogy a szépművészeti Chuseum számára új épület emelése lévén tervezve módunkban van — a mi a külföldi képtáraknál csak ritkán lehetséges — nagyobb falfestményeket elhelyezni s így az olasz művészetnek az Alpeseken inneni múzeumokban hiányzó ezen ágát megszerelni.

Miként az idecsatolt és olmányokkal felszerelt kinnutatósból kivittük, a tényleg eszközölt vételek a kinnutatószon 157560 frank 13676 frankkal haladják meg. Ezen kívül tekintettel arra, hogy a szépművészeti Chuseum szerzése már meglehetősen előrehaladt stadiumba jött és a pénzügyminister úr ezt az összeget, mint az e célra fordítandó összeg első részletét utalványozta ki, köteleseggemmel tartottam a kínálkozó s ez idő szerint rendkívül előnyös körülményeket felhasználni, a miért is közelebbiséget vállaltam a különböző tulajdonosokkal szemben további szerzésekre, melyeknek egy sorozata már is átvésetek az Orsz. Képtár által.

E közelebbiséget a következők:

1. A Párisban, Kölnben s Angliában tett vételekre	48.500. — frt.
2. Középorlaszországi képek és szobrok	50.000. — "
3. Bresciai vételek	7.000. — "
4. Bergamói vételek	5.000. — "
5. Freskókra	30.000. — "
6. Girolamo Romanini plafon	15.000. — "
7. A Robbia-lucetere	10.000. — "
8. Michel Angelo szobraira	10.000. — "
9. Messzesekre	7.700. — "
10. A hivatalos kiadvásra	13.676. — "
11. Meghatározási eszközökre	3.000. — "
12. Szállítási költségekre	5.000. — "
	összesen 204.876 frt

Mivelhogy pedig a szépművészeti Múzeum szervezésére 1895-1899
 közt lefolyó öt év alatt, a millenniumi-birodság által már előleg el-
 fogadott terv szerint, vételekre — eltekintve a modern művészetről 1500.000
 frt van fölvéve; a kiállításra 204.876 frt pedig a 300.000 frtnyi évi hánya-
 dot nem éri el: nehogy a gyűjtés a folytonosság megszakítása következté-
 ben lényeges hátrányokat szenvedjen, tisztelemmel kérem Nagyméltosá-
 godat, miszerint a fentebbi összeget kintalványozását kiköszölni,
 a mellékelt számadást átvizsgálni, az előlegesen igazoló okmányokat
 az elszámolási közeletesség fentartása mellett kiadni s egyszerűen
 megengedni kegyeskéddel, miszerint — eltekintve a birodalmi vételtől —
 szükség esetén szakterületről közreműködés és vehessül igénybe.

Nagyméltóságodnak

Budapest 1894. december 17-én

aláíratos szolgálója

Pulskyhárosz

igazgató.

A
nagyemlétségű Vallás és Közoktatásügyi
m. kir. Miniszter urhoz

Buda-Pest.

Mr. Országos Képzés igazgatója

felserjeksi

a 167560 forint előaimolására és kéri, hogy
újabb 204.876 forint utalványoztatásért.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ad 25985/94.
38 890/94.

 MAGYAR KIRÁLYI
MINISZTER ELNÖK

1850.

M. E.

Nagyméltóságú Báró Minister U.!

A császári és apostoli királyi Felszige-
folyó évi december hó 13. - in kelt legfelsőbb
elhatalonásával, a magyar önkörm. miniszteri-
umnak általam előterjesztett hivatali le-
mondását, tett bürgö szolgálatait legfel-
sőbb köszönetének nyilvánítása mellett, leg-
kegyelmesebben elfogadni s egyúttal abbéli
legfelsőbb vávakkorásának méltóztatott ki-
fejezést adni, hogy az egyes miniszterek hi-
vatalos működésüket továbbí legfelsőbb
elhatalonásáig folytatni fogják.

Enem legfelsőbb elhatalonásról Nagy-
méltóságodat hivatalos tisztelettel enemmel
értesítem.

Fogadja Nagyméltóságod kevéli tisz-
teletem öröme nyilvánítását.

Budapesten, 1850. évi december hó 24. - en

Nagyméltóságú
Báró Cécília Gräfin
vallás és közeletetésügyi magyar királyi miniszter úrnak.

Legkegyelmesebb Úr!

A magyar vallás és tanulmányi alapok 1894-évi költségvetéseiből az ezen alapokra felügyelő és az azok kezelését ellenőrző bizottságnak 1892-évi április hó 2-án tartott XXXVIII. rendes üléséből tett javaslata alapján egyes tételtek teljesen kihagyatván, mások pedig a fedezet mérvéhez képest lezárallítatván, hivatali elődóm 1893-évi december hó 27-én 62.711 sz. a. intérvényvel utasított az adóhivatalokat, hogy egyelőre függesszék fel mindazon tételtek kifizetését, melyek a tett intérvények által érintve vannak.

A vallásalapnak az ellenőrző bizottság határozata szerint egybeállított és csász. és ap. királyi Felső, yeduck 1894-évi március jén kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben jóváhagyott 1894-ik évi költségvetésében legnagyobb mértékben a rendes kiadások 3-ik része, a papneveldek jóváadalmazása, von érintve, a mennyiben ennek összege az előző években megállapítva volt 192.782 forint helyett 1894-re 120000 forintban irányoztatott elő mint olyan összegben, amely a magyar püspöki kar által a püspöki kar törzsanyagához tartozó urbéri káptalanitási tőkékhöz 1856-ik évi június 18-án felajánlott és csász. és ap. kir. Felsőged által 1857-ik évi november hó 6-án

kelt legkegyelmesebb elhatározásával a vallásalaphoz csatolt s ma már az időközi kamatokkal három millió forintnyi összeg 4 es kamatainak megfelelő.

Ezen intézkedés folytán hivatali elődóm 1893. évi December 1 én 2536 eln. sz. a megkereste a bibornok hercegprímást, hogy a vallásalap költségvetésébe 1894. évre felvett 120000 forint jóvadalmazásnak, az egyes egyház, megyék papneveldeinek egyéb jövedelmének szemmel tartása mellett javaslatot tenni és ezen ügyre néve a püspöki kar véleményét is kikérni sziveskedjék.

A primásnak ez ügyben adott első irata 1894. évi február 15 én 189. sz. a. kelt. Ebben közli, hogy hivatali elődóm átiratát a püspöki karral közölte és hogy ezen alkalommal azon vélemény fejeztetett ki, hogy mintán ezen ügy nem az egész püspöki kart, hanem csak egyes püspököket érint, az érdekelték egyenként fognak hivatali elődómmal megállapodásra jutni. Véleményezi továbbá a primás, hogy ezen megállapodás eléréseig a korábbi állapot tartassék fen és az egyes egyházmegyék papnevelő intézeteinek jóvadalmazása az előző évek költségvetéseiben megállapított összegekben utólagnyosztassék ki.

Mint hogy aronban a vallásalapnak 1894. ik évi költségvetése a különlöret 72872 forintnyi összegére néve fedezetet nem adhatott, a primás kifejezett kívánsága nem volt teljesíthető.

A tett intézkedések folytán az adóhivatalok a papnevelő intézetek jóvadalmazásának összegeit ki nem fizetvén, különösen a megényelt jóvadalmazási püspökök nagyzavarokat tettek ki és ezen zavarok már - már azt eredményezték, hogy egyes püspökök nem lévén képesek papnevelő intézeteiket fentartani, orokat beárni

és növendékeiket hasonlóan lettek volna könyvtelnek,
ezért hivatali elődöm eppelőre úgy intézkedett, hogy a költség,
vetésben előirányzott 120000 forintnyi összeg keretében 1894
évi február hó 21 én kiadott intézményével a besztekerébá,
nyai, eperjesi, kassai, lugosi, munkácsi, roznyói, szamos,
újvári, síkesfehértári, seprési és szombathelyi papneve,
lő intézetek javadalmarát újlag a régi arányban
folyósította, valamint kiutalványozta azon összeget
is, mely a Szt. Gyostonról nevezett lécsi felsőbb papneve,
lő intézetben elhelyezett magyar növendékek eltartására,
és szolgálat, míg ellenben a kalocsai, csanádi, győri, a
nagyváradai lat. szert, a nagyváradai gör. szert, a nyitrai
szatmári, váczi és veszprémi papneveldek javadalma,
zása továbbra is függőben maradt.

Az értekelte és utálb említett püspökök feliratai
egyre sürűbben érkeztek, amelyben a függőben tartott
összegek kiutalványozását kívánták, de ezen feliratok
a fedezet teljes hiánya miatt nem voltak figyelembe ve,
hetők.

Időközben a bibornok herceg primás urnak újabb
átirata érkezett, melyben a püspöki karunk 1894. április
20 án tartott ülésében hozott határozatát körli, melynek értel,
mében a javadalmarais felfüggesztését elrendelő intézke,
dés hatályon kívül helyezését kéri és egyben bírólat és
száfolat alá veszi azon indokokat, melyek az ellenőrző
bírótságot 1892 évi április 2 án tartott XXXVIII. ik. rendes
ülésében hozott határozatánál vezérelték.

A primás átirata szüksegessé tette, hogy az a ma,
gyar vallás és tanulmányi alap kezelésének ellenőrzésé,
re fennálló bírótsággal köröltessék, a mit mult évi

november 22 én 32541 sz. a. intérvényemmel eszközöl-
tem.

Főköriben tudomásomra jött részint a felterjesztésekből,
részint szóbeli kijelentésekből, hogy a javadalmarás tovább-
hi elvonásának esetén a papneveldek egy része beráratni
fogna, illetve az 1894/95-ik tanévre meg se nyithatnék.
Ezen kellemetlenséget elhárítandó újolag beható megfer-
tolás alá vettem azon indokokat, melyek a költségvetés
összeállításánál azt eredményezték, hogy a többszörösen
említett tétel beállított. De kelle ugyan látnom, hogy
az összes eddigi intézkedések alapja az ellenőrző, és
felügyelő bizottság határozatában rejlett, de nem bírtam
meggyőződni arról is, hogy maga a bizottság határoza,
és a jogosság és méltányosság azon fokát érte volna el,
a mely az erre alapított intézkedések tovább fenntartá-
sát is igazolhatná.

A bizottság ugyanis egyszerű számtani műve-
lettel kívánta megoldani a kérdést, midőn kiuntatta,
hogy a püspöki kar által 1856-ik évben felajánlott három
millio forintnak negyes kamata 120000 forintot tesz
ki s azért az előbb 192872 forintos tételt ezen összege
szállította le. Emerev számtani művelet után hivatkozott
a tridenti szent szívat határozatára is, mely szerint a
papnevelő intézetek elő sorban a „mensa episcopa-
lis” ból tartandók fenn.

De az ellenőrző bizottság nem gondolt arra,
hogy a püspöki kar által az urbéri kártalanítási tőké-
ből alapított tőke csán. és ap. kir. Feljegyznek 1857-évi
november 6-án kelt legmagasabb elhatározásával a
vallás alap egységéhez csatoltatott és ott nem külön tőke
gyanánt, hanem a vallásalap egyéb vagyonával

együttessen kereltetett; hogy a papneveldek javadalmará,
sai ugy csász. és ap. kir. Felséged mint dicső emlékeze,
ti Elődei által mindenkor legfelsőbb elhatározással ado,
mányoztattak az illető egyházmegyéknek, a mely legfel,
sőbb elhatározások nem egyes tőkék kamatait, hanem
mindenkor az egész vallásalapot jelölték meg az adomá,
nyozott összegek földzési forrásául.

De továbbá a vallás alaphól adományozott ja,
vadalmarás, mint legfelsőbb elhatározásokon alapuló
adomány épen olyan jogos jövedelmét képezi az egyes
egyházmegyék papnevelő intézeteinek mint a milyen
jogosak azon jövedelmek, amelyeket más egyházmeg,
yék papnevelő intézetei csász. és ap. kir. felséged dicső
emlékereti elődei, a boldogult Magyar Királyok által a,
dományozott birtokok után élveznek. És ha a tridenti
sz. szinot határozata az utóbbiakra nem alkalmazta,
tott, a mint nem is volt alkalmazható; ugy az előb,
biekre néve is annál kevésbé lehetett alkalmazható,
mivel a magyar püspöki kormak három millio forint,
tos alapítványát csász. és ap. kir. Felségednek hódolva
említett legfelsőbb elhatározásán kívül a római Szent
széknek megerősítő határozata is olyan tény gyauánt
ismerte el, a mivel a magyar püspöki kar a tridenti
szent szinot határozatának megfelelt és eleget tett.

Egyrészt tehát a jog és méltányosság, másrészt
a fenyegető kellemetlenségek arra indítottak engem,
hogy hivatali elődöimnek nem betiltó, hanem felfüggesz,
tő határozatát egyelőre feloldva, a többi egyházmegyék
részére is kintalványoztam azon javadalmarásokat,
melyek élvezetében melyek élvezetében 1894 előtt háborítat,

hamul meg voltak. Erre vonatkozó intérvényem 1894
évi augusztus 6-án kelt. Tekintve mégis az ellenőrző bi-
rozság hatáskörét, intérvényem csak is egy évre szűlt.
Másként azonban intérvényem az iránt, hogy az 1895-ik
évi költségvetésbe ezen tétel ismét egészen beállítatván, ma-
gában a költségvetésben talál földöntet.

Ezen intérvényem valamint az, a mit már há-
tor voltam Felsőged előtt a legmélyebb aláráttal említeni,
hogy a hercegprímás átiratát az ellenőrző bizottság,
hoz további tárgyalás végett áttettem, remélnem engedik,
hogy az ügy a legrovidebb idő alatt már az 1895-ik költ-
ségvetés előterjesztésekor kívánt megoldást nyer.

Intérvényem folytán azonban a vallásalap 1894
évi költségvetésében jelentékeny, 72872 forint túlkia-
dás állott elő.

Ezen túlkiadás a vallásalap költségvetésében fő-
döntet nem talált és arra előzetesen is az úresedésben
volt egyházi jövedelmek után, időközben jövedelmek címén
a vallásalapot megillető, mintegy 295500 forintnyi ösz-
szegyet jelöltem ki.

Ezek hódolatteljes előterjesztése után a legfelsőbb
elhatározás tervezetnek csatolásuk mellett aron alára-
tos kérelemmel jövölök csász. és ap. kir. Felsőgedhez,
méltóságosok ezen legaláratosabb előterjesztésemet leg-
kegyelmesebben tudomásul venni és intérvényem
met utólagosan jóváhagyni.

Budapest 1895 január hó 9-én.

Bárá Csötvs Loróind.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A legfelsőbb elhatározás tervezete:

Ezen előterjesztést tudomásul veveim és megegyezem, hogy a magyar vallásalap 1894 évi költségvetésének Rendes kiadások, 3^{ik} címében előfordult 42872 forint tulkiadás, az üresedésben volt egyházi javadalmak után a vallásalapot megillető időközi jövedelmekből fedeztessék.

Válase Dolonzi Pexa orsz. kijavított in
serpelladájára.

ad/1. Az esztergomi írók
ségi jávok bírbeadásai társ
nyáiban kötött szerződés
a legelőbb jáváhasznos
kiszolgálású vigett, míg
szavatalt előtörnek és
bályszerűen be lett mu-
tatva.

ad/2. Ami a főpapí já-
vok bírbeadásai vonat-
kozó elvi álláspontra
betétek szabályozása és tá-
sítások, ~~és~~
~~előleg~~ ill. adózási
álláspontra az, hogy a
főpapí jávok körét azok,
amelyek nagyobb terjedel-
műk és egyrészt minde-
a székelyker közelebb
esnek ~~és~~ házilagosan
kerültek. A kisebb
parcellák és távolabbi fe-
rő birtokok kívül ha a
előbb házilagos keret-
be használt nem jár-
nak, bírbeadásuk.

A bírbeadás - albi-
kizárásával mindenkor
közvetlenül a jávával
más által előhozottak.

Főpályáka ex. lehetési
ges

~~###~~

21
Kisb. birtányaknál
lehetőleg a közelebbi
völgyek, fenn rendezni
birtokokkal figyelembe.

Az erdei birtokok házi
sag kezelésére, az erdei
családi termékek is hozamuk
értékcsökkenésére köthető
kiválóbb tartamú juttatás
kötés.

~~###~~
Azt a csodálatos értek
ségi javok birtokosai
közében a birtokosok
még folyamatosan le
vén az interpellációra
a szabályozás 30 nap
alatti a vállalkozás meg
adható nem volt.

30494
892.

A p. kedancyi vallas alapitványi iradalmához tartozó
Kenderei III. számú 550 hold kiterjedésű helység
25 éves leltárát a leendő helyb. adás iránt,
a. r. r. ajánlatu verseny tárgyala 1892. évi
július hó 12^{én} tartadott meg, mely alkalmammal
7 ajánlat érkezt be u. m.:

1. Flavas Lipót k. m. holdanként	9 flot
2. Strausz Ede " " "	9. 05 flot
3. Moxey Béla " " "	9. 55 flot
4. Gajxágo Jenő " " "	8. 50 flot
5. Veres Agoston " " "	7 flot
6. Repesky András " " "	7 flot
7. Lukács István is ts " "	6 flot

igért.

A 2 legmagasabb ajánlatot Moxey és Strausz
lettle, ezen két ajánlat levő, vagyoni, és költségi és
értelmi alapokra nézve információt kéltt szeren,
mi, egy úttal pedig felszólított Gajxágo Jenő,
- (Kire nézve kértve információ már is kértett
voljon hajlandó lenne e a. kért 8 fl 50 koru
ajánlatát 9 fl 55 koru feljavítani. -

34645
892

minthogy nem volt Gajxágo az általa felaján-
lott 8 fl 50 koru magasabb hozoverit meg-
admi hajlandó nem volt, s az ügyorsály

arouhan Szaurova névne jobb információt
nyert, mint Moreyre vonatkozólag, - a huszon,
hét szászors Szaurov Edel leendő meg-
törését hozta javaslatba, mely folytan
34645 sz. a. Kelt rendelettel a szeptember
¹⁸⁹³
fővárosig utasított, hogy a szászors
Szaurov Edel 9 ft 5 k. leendőleg 9 ft 5 k.
mellélt 7 fősse meg.

Időközben arouhan Szaurov Edel a. keb.
VIII ügyosztályban megjelenni, a szászors
megtörését sürgette, mely szászors vele
a. Minister Ur jóváhagyása fenntartása mel-
lett, meg is történt. Ezen szászors! Venorely
Mitály Pörpandi tisztára - Ki annak meg-
törésével bíratott meg - jóváhagyás vigétt
40287. sz. dall he is történt.

Minister Ur O' Egeri Pörközben magán
uton aron információt nyert, hogy
Morey Péla iper ügy mint Szaurov Edel
a. kerlo minden kivételnek megfelel,
s mivel a ^{szászors} tárgyalás alkalmával Morey
Péla kette a legmagasabb ajánlatot,
1892. évi sept 23^{án} 40287. sz. a. Kelt
rendelettel, a szászors most

40287
892

40287
892

nevezettel leendő megkötését rendelle el,
és a hűbeli átadására Venczellé birtokosok
utasiussal köntetett ki, hogy - mivel vett
értelműs szerint Krausz Ede, a vele kötött
de jóvá még nem hűgyott szerződés tanús,
12000, a birtagon jobbonmily gazdasági
befektetéseket tett, az átadásnál vea hat,
milyek ezek, hogy a németi eszközök
befektetésekre mely által Krausznak
mildanyosági szempontból megbeszélésnek.

35602
898

Ezen hiigyenlítés ^{ne vanulkozik} (a. p. tudenyei felügyelő)
saj 1893. évi július hó 26na 539ra kelt
jelentésével fellejcsortett jegyző könyv
szerint, mely Krausznak 450000
született.

MAGYAR
ADOMÁNYOS AKADEMA
KÖNYVTÁRA

Merei Béla és neje született Banyai
Amanda a püspökládányi val-
lás alapítványi uradalomhoz tar-
tozó Kenderesi III. számú birtok-
része haszonbérleti 1894. évi augusztus
hó végével esőbe jutottak, (f. 42782
szám:), - a csödtörvények a
birtokot 1894. évi október hó 1-jével fel-
mondotta (f. 48423/94, 48867/94) számú)
ennel fogva a birtok, melyről
mindkét bérlet teljesén elköltözke-
dött, ~~és a birtok~~ teljesén elhagyott,
nak ~~felas~~ tekintetét s így annak ré-
szes kivételével mindentől aron ok-
nál fogva, mert az idő elhaladott-
sága miatt annak bevétele és ad-
mennyel már nem volt összekö-
thető (f. 48423/94 - 48867/94 szám:).

Banyai Amanda ellen időközben
a csödtörvények által megszüntettetett vagyon ki-
ánya miatt, tehát szűkebbé vált,
hogy a birtoktól is a birtok meg-
szüntetésére tekintetében lemondá-
si nyilatkozat bekezdettéjé
(f. 51456/94 szám:). Az ügyjegy-
tőség az általa javasolt egyezség
megkötésére utasított (f. 51742/94
szám:) még pedig oly egyezségre, hogy

- 1.) a vallás alap 1894. okt. 1^{ik} kezdve vonat a birtokot;
 - 2.) e naptól kezdve a bérlők megalapnak jól minden kötelezettség alól;
 - 3.) a vallás alap az övédekből rövid uton szerencsen magának kielegítést az 1894. évi október költő lejárt követelésekre nézve;
 - 4.) az építkezési kötelezettségből kifolyólag a megállapított 9589 ft. 34 k. költés 2/25-ös része az övédekből rövid uton elégitendő ki;
 - 5.) a bérlők által az építkezés céljára a bértelenen már vezetett műanyag 10000 darab vályog a vallás alapé marad;
 - 6.) az övédekből fennmaradó rész pedig a csótto mezei adások ki.
1894. okt. 1-én fennmaradt tartozások voltak a bérlőknél:
állami adóban	529 ft. 32 k.
kiszegei adóban	128 ft. 51 k.
mezőirt adóban	83 ft. 97 k.
és túrkán biztosítási díjban	21 ft. 08 k.
összesen	762 ft. 88 k.
- mely tartozás federtetett a bérlők által biztosításként letett 2600 ft. értékpapirokból p. 45 753/94 sz. alján jelölték. Sikott 1000 ftos értékpapirokból befolyt 1013 ft. 50 k. készpénzből, az ebből még fennmaradt 250 ft. 62 k. vala

mint a fennmaradt 1600 ft. értékű papírok-
ból összesen még rendelkezésre álló
1850 ft. 62 k. értékűből lésszen még
fedezendő az egyesség 4.1 alattiban
említett építkezési kötelezettségből
Kispolgár - ar 9589 ft. 34 k. költségnek,
2/25 részet tőve 767 ft. 14 k. és
esaki az ennek levonása után fu-
maradó 1083 ft. 48 k. lésszen a csőd-
tömegnek Kispolgár általatható aron
esetre, ha a tervezett egyesség
létrejön.

Az egyesség aronban, mivel a
berle "no" rövid uton az ügyigargató-
ságnál nyert értesítés szerint a hason-
lói biztosításra egyéb igényeket tá-
masztott és az egyességet megköveteli
vonnakodik, - eddig még létre
nem jött - , mivel forra a rövid
uton nyert értesítés szerint az ügyigar-
gatósa a berletet a no részetől
felmondottnak nem tekinteti és az
a no ellen 1894. október 1. napján újabb járó és
kattol illetve a berletből kimoz-
dítás iránt a kereseteket megindí-
totta).

A hgy. primáriusok, a vallás alaptól nyújtott előlegek iránt.

Károlyi Károly hgy. pri-
 márius 1841 dec. 26-án 21-én
 a. helyi beadványában azt
 kérte, hogy a 57,700 for-
 becűlt gumbus in-
 structus megváltásá-
 ra, a jobb éven el-
 adná, mely nem fele-
 lő gumbus in-
 structus megváltásá-
 ra, hanem az alábbi ne-
 kioldásul, melynek
 200000 forinti költsége
 részben a törvényszé-
 ken, mintegy 1.000.000
 forintnyi költségre
 részben ki legfeljebb be-
 lyer, ennek folytán 1842-
 jan. 10-án 57651/5771 sz. a.
 feltüntetett az erdegyomi
 székesfőispán: járu-
 jon hozzá, a me-
 valamint ahhoz is, hogy
 az erdegyomi her-
 iparban, a ban s az otta-
 ni is a pörökbeni
 részben, a
 helyezett is
 költőkére 1841-
 42-ig a hgy. primárius, az

eräkielinen alaisavalja
 ko' kottisijet joutuisuu
 ja joutuisuuden joutuisuu
 vanyet kiejisitise~~ta~~
 kuitjätöit' kuisöb engeli
 lykanö' tölösönbe be
 kuitömb' stölekyhjän
 joutuisessa.

= eräkö mäs liberos

Se eräkönni joutuis
 salan 1892 jän. 16^{im}
 54-22. a. suen stölekyh
 valö horkajärjäläisät
 megtagadot, miertisj.
 Cäky ministerin ja
 hq. primänsin kout.
 Ten joutuisuussegläde ja
 olesise a vallan alap.
 böt 1892 jän. 16^{im} 4554
 22. a. 50000 fsk, suunan
 etak näki Primänsin kout
 koutakouvo utakouvo
 kottisijine 1892 april
 6^{im} 45244 22. a. ujabt
 10000 fsk övresen se
 näit 60000 fsk stölekyh
 udalvänyöyött. amaly
 öpöyett, 50- os koutakou
 val syytt a liberos hq.
 primäns 1894 maunkis
 2^{im} 65661 fsk 11 koutis er.
 sibirin vitsen is joutuis.
 (L. 1894. 11790 22.)

Az esztergomi érsegségi birtokok
 kirbeosztási irnye.

A bibornok leg. primás
 az esztergomi érsegség öze
 ses, 12965 holdnyi birtok
 kait, kivim Esztergom
 mellett egy szőlő és Baji
 on 1500 hold földművelés
 alá eső területet a g.f.
 Borsdyány János fejé szö
 vethetnek? Bőve biz
 sa kivánta a bír.

A fizesendő összeg lett volna:

- 1.) tíz darab haszonbér ivi - - 360000ft
- 2.) az öfzes minden néven ne
 vekenbő adók, ivi - - 140000ft
- 3.) hány darab és nagyobb
 szőlőültetvények megvétel
 káza, évenként mintegy - 25000ft

 összesen tehát ivi - 525000ft

↳ nyolc vármegyén
 ben szétosztott

Az övöl 93 ezer hold pri
 matalis birtokost, min
 velis ágak szerint a. kö
 vethetők építenek meg.

30,000 holv sääntöjöst
 24,000 " ersto
 12,000 " leyelö
 10,000 " erqes müvelien
 iugah ala taktorö
 6,000 " avö ala nem esö.

A primäsi biratoroh
 1842-42 sik ivi ättagjö
 vedelme volt:

A földmiveliis 355,238
 ersto kutan 50,708

Öpessan - 415,946 forint

A Botshy änn esö
 vetheres a gaverinsä gohar
 albirbe hiväntä volna
 järiseben avri, s esahis
 av erstohet sarkotta vol.
 noz sojät heveliseben.

A gaverinsöng jarvitäsä
 ka äpülethet emelseth
 volna de isy avoh änn
 gajäben av etö 10 iv
 alatt ivi 10,000ft, an
 mäsvit 10 iv alatt
 ivi 15,000ft hissä even
 sil a veevösä lejäs
 säng ivi 25,000ft av
 soth volna te a birösk.

szegből, amely intő
kedv legvilágosabban
a 20 év utáni primis
szókat szijdotta volna.

A primisist listokai
nők bebeszélésére jó
leg 1900000 fnyi adó
szigornak képe intője
amely képek egy jó része
sőt az a babulna amenny
nyilván a Kassziany
szerepelt a 670000
rinton adott fűrés
instrucsiókat magának
önön megveszi, - de é
pen ebben fehérik az új
let egyik szerepelme
ment a 36 év utáni pri
mias minden fűrés
instrucsiókat nélkül
levin gazdálkodást vagy
nyerő kényselek lenne
kérdés adni, vagy a pri
misiók az oktatás
is szókat erősöbber meg
szekelni, hogy legalább
csak részleges házi te
késítésre meköpön át.

A m. tanulmány-alap hoz tartozó 4057 $\frac{436}{100}$ hold Pákerjedéi
 birtok 1895 évi Nov. 1^{én} 25 évi hivatamra leendő újon,
 nani bírbe adása iránti nyilvános zárt ajánlatu verseny
 tárgyalás féni július hó 23^{án} tüzetett ki, mely tárgyalás
 12 februári is több vidéki hírlapokban még június hó
 elején közre tüzetett.

A bírbe adási feltételek szerint, ezen birtok 3 részre
 felosztva, bírbe vehető, úgy hogy lehet az egyes részletekre,
 de az egyes birtokra is ajánlatot tenni.

Ezen részletek következők voltak:

- I Belsőárokha 4803 hold
- II Szilva major 1245 hold is
- III Garda major 1006 hold Pákerjedéssel.

A feltételek szerint tartozik a hely minden részén nora,
 zendő adón is az épületek fenntartási kötelezettségén
 kívül a felajánlott házakban minden 10 év lejára,
 la után, 10% val feljavítani, s azon felül még:

az I birtokon 5300 ft

a II " " 14000 ft is

a III " " 20700 ft értékű épületekkel fel.

állítás, azokat az uradalomnak ingyen a birtok legy,
 tával ingyen átengedni. -

A fennebbi nyapon nyilvánosan megtartott verseny
 tárgyaláson, 9 ajánlat érkezett be, melyek közül
 3 a II^{ik} részletre, 5 a II és III^{ik} részletre is 2 az I
 II és III^{ik} részletre, ^{együttesen} ~~nora neve~~ vonatkozott.

A I^o is III° rövelre Pülon - Pülon ajánlat nem adható be.

Aranydíjnyel Kérelkeresvél:

A II° rövel (1245 hold) jert

1. Molnár Ede holdanként 6ft 58kt vagyis összesen 8195. 66kt
 2. Glauz Sándor " " 7ft 07kt " " 8885. 91kt
 3. Böhm Ignác " " 8ft " " 9964. 28kt
- igert

A II° is III rövelre (2252 hold)

1. Glauz Sándor holdanként 7ft 04kt vagyis összesen 15923/49kt
 2. Leopold Lajos " " 9ft " " 20270. 36kt
 3. Winderich Turcsista " " 5ft hold " " 12612. 66kt
 4. Száuló Lajos és ödon " " 8ft 06kt " " 18153. 23kt
 5. Bibó Deius " " 7ft 35kt " " 16554. 12kt
- igert. végre

a I. II is III rövelre örege vize (4075 hold)

1. Reppich Lajos holdanként 5ft 08kt vagyis összesen 36000ft
2. Perrel Dénes " " 6ft 41kt " " 47346ft 11kt

igert

Mindhogy Perrel a 10% béremelkedésre való tekintettel átlagba néve holdanként 7ft 24.4kt igert vagyis az állalú fizetendő's holdra eső 2ft 31kt ^(abonul) egyúttal 9ft 55.4kt ajánlott, aron Pülon aronban meg ~~adható volna~~ 29,700ftnyi értékné épületeket sajátjából minden meg-kerítés nélkül felülletani; is valamennyi épületeket

^(beszélgetett volna)
az egész királyi parlami alatt Párhuzam tartani, nevezetnek aján-
latát elfogadhatónak találtam ugyan, de mindazon az
uradalom érdekében hely jobbnak láttam, ha ezen királyi
& némely adalék haszonbérbe, a II és III részben kiterjedt
ajánlatok közül a legmagasabbat elfogadjam, a királyi
és a utasítottam, hogy Leopold károssal az állami felajánlott
& fegyver és holdaskezesi haszonbér mellett, a szerződésről Páris
meg.

Nehogy azonban a verseny tárgyala nélkül elvált, ^{szerelem}
szerelem, Kézvessé érdemű - tekintettel a megminded
rosszabbra forduló gazdasági viszonyokra - ^{az} az ^{az}
a minőségre nézve legrosszabb I és II részletek újabb
átvételével, Párisban, a tízszázalékot meghagytam
hogy Párisban örökös fel, valjon hajlandó-e ezen részletet
is aron ösözeg mellett bérbe venni, mely ösözeg az állami
és Leopold által ígert haszonbér Párisban Párisban
ered, és ha igen - Párisban ^{az} oly helyi társaság
gondoskodni, a Párisban az uradalomnak elég
garantiát nyújtani.

Nevezet Párisban hajlandónak nyilatkozott a királyi
a fennnebbi feltételek mellett átvenni, és kijelentette,
hogy királyi társaság legelőször kijelenteni fogja, a
mi meg is történt.

Ezen tárgyalások folyamán Rudnyánsky József báró
a nulla és tanulmányi alapokra felügyelő és azok
Párisban ellenőrző bizottság elnöke, a miniszteriumban
megjelenés, eladta hogy az bizonyos Párisban

azon hír van elterjedve, miszerint az ágostai király
Perrel Dezonék verseny tárgyalaion kívül, Kéz alatt
csékely huszonhár mellett híre adott.

Ezért Pönelkerében nevével hárs' Urnak, az ezen
ingyene vanat'hoz igazatok, beletüntés végelt, mindkét részi
se hozzájuttat, melyekből a gyarm alapulanságyával
magának meggyörövést oxeroxhetett.

Thagy aronban ezen ~~gyarmat~~ ^{magas} ~~ingyene~~ ^{nével} Pönelker
habár alapulans híreket elije vékesék, Perrel
Dezon a Pönelker biletrol lemondott, illetőleg az
szakad mindkét részemre hozzájuttat, mely folytan
még f. év: október 2^{án} egy új verseny tárgyalaost
December 12^{én} ~~é~~ ^é ~~váltam~~ ^{váltam} ki mely verseny tárgy,
his alkalmával ~~azon~~ ³ ajánlat érkezett be, is
pedig

1. Szántó Lajos tal a ki 20220 ftol
2. Glencor Sándor tal a ki 27954 ft 93 kft és
3. Csillory Sándor is tal 2 28000 ft ^{is}

házonbist írték, mely utóbbi ajánlat
Perrel által írt isozymél, ~~csak~~ ⁶²³ fttal
nagyobb volt.

A vallás- és közoktatásiügyi min. kir. Minisztériól.

26. H 91 szám.

Felhívatik a kiadóhivatal, hogy az 1. alatt
ide csatolt hirdetményt lapjában három napú idő-
közönként háromszor közzé kell tennie és az arra vonat-
kozó számlát ide beháldani sziveskedjék.

Budapest, 1894. június hó 1^{én}

A miniszter meghagyására:

Fejlesztés
osztálytanácsos

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMLIA
KÖNYVTÁRA

Kiadóhivatalának

Ms. 5093/72-90.

Cóthús Coraid Orlata'úagí
uainntesepel'el rps. no 17

19 db. 34 fol. — bor.

M. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁR-ÉRTÉKELŐK
19 72. 17 SZ.

N. ö. { 2799/94. N. Mux. igazg. számsz.
3097/94.

Ministeri ügyek

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Másolat.

Adásvételi szerződés

egy részről Kossuth Ferenc és Kossuth Lajos Tódor urak, mint eladót,
más részről a magyar nemzeti múzeum, mint vevő törvényes jogképvi-
selésében a közalapítványi Kir. ügyosztóig kötött mai napon a kö-
vetkező feltételek mellett kötötték:

1-ről Kossuth Ferenc és Kossuth Lajos Tódor urak ezennel eladják
a magyar nemzeti múzeumnak, a nemzeti múzeum pedig ezennel meg-
veszi az eladóktól néhány atyjuk Kossuth Lajos után hátramaradt
mindazon kéziratosokat, levelezéseket és egyéb gyűjteményeket, illetve
emléktárgyakat, a melyek e pontban alább felsorolva és az eladót-
nak korlátlan szabad rendelkezésük alatt álló kirárolagos tu-
lajdonukat képezik, s a melyek ex időszereint Kossuth Ferenc
úrnak budapesti lakásán — egy — hosszú, — széles,
— magas faladában elhelyezve, jelenen:

- a) néhány Kossuth Lajos ifjúkorabeli régi iromanyagot,
- b) a nyolc- és a negyvenes években hozzá intézett levelek
(Deákától, Wesselényitől stb.)
- c) a nagyhatalmak Konstantinápolyi követségével stb. a házában
kifejtett tevékenységre nézve folytatott kúthadai levelezései,
- d) az Egyesült Államokban kifejtett tevékenységére vonatkozó
levelezések és adatok,
- e) a nyolc- és a ötvenes évekre vonatkozó levelezését az euró-
pai forradalmi pártok vezérével (Mazzini, Ledru Rollin stb.)
és a házában kifejtett tevékenységre vonatkozó levelezését és
adatokat. Továbbá az ugyanazon időszakra érkező kéziratait
(megjelent hírlapi cikkeik, felolvasások stb.)
- f) a nyolc- és a ötvenkilencben kifejtett tevékenységre vonatkozó
b) adatok, levelek Napoleon hercegtől, Napoleon császár megbí-
rádjától (Pietri), az olasz király megbírádjától (Veratri di Cas-
tiglione gróf), Garibalditól, Cavourtól, Farinitől, Ricasolitól,
Minghettitől, stb., Teleki Lászlótól, Klapkától, Kiss Miklóstól,
Ludwightól, Trókaától, Türrtől stb.
- g) ~~Levelezését és politikai tevékenységét a nyolc- és a ötven-
hatodik háború alatt,~~

g) A nyolcszázötvenkilenc — hatvanhat évében a házában létező
morgalom fenntartására nézve a magyar és olasz államferfiakkal folytatott
levelezés,

h) levelezés és politikai tevékenység a nyolcszázhatvanhatodik há-
ború alatt,

i) A nyolcszázhatvanhat — hatvanhet évi morgalomra vonatkozó
levelezések,

k) Az „Trataim” című munka kéziratainak nagy része.

l) Növénycsüszemény, minden lapja saját kézírással ellátva.

m) Arany és kagylogyűjtemény (előbbi ezüst, utóbbi nagyobb.)

n) Emléktárgyak u. m. Washington kardja és haja, nagy
aranytollak, arany „memorial” gyűrűk, súlyos arany karperecz a
Kossuth-család camera arcképeivel kitárhában faragva, néhány
Kossuth-lajonszé igazgyöngy, karperecz, Kossuth-lajons daguerrothype
arcképeivel a negyvenes évek elejétől, némely kisebb arany és
ezüst tárgy.

2-szer. Az elő pontban leírt tárgyak vételére kölcsönösen
mindössze 100.000 forintban arany évszázados forintban állapítá-
tik meg, mely vételre kamat nélkül öt egymásutáni évben,
vagyis 1895, 1896, 1897, 1898, és 1899-ben minden év mártius
hó 1-én esedékes egyenlő húszezer forintos részletekben az
eladónak szabályszerűen bélyegelt nyugtáira az állampénz-
tárból fog kifizettetni.

Ha egyik vagy másik évben az állam költségvetése mártius
1-e előtt szentesítették, ily esetben az évi részlet a költségvetés
szentesítése után fog kifizettetni.

3-szor. Az 1) pontban említett falada tartalmával együtt
a jelen szerződés kiállításával egyszerre és egy időben a nemzeti
múzeumban törmentesen elhelyezendő. Mivel pedig e faladtárbau
számos oly irat is létezik, mely néhány Kossuth-lajons és család-
jának kizárólagos családi magán életére és magán ügyeire
vonatkozik, ez iratok aronban a felek kölcsönös beleegyezésével
az adásvétel tárgyát nem képezik: emélfogva ezen körben
magánjellegű, a közhatalomnak tehát éppen nem érintő iratokat
Kossuth Ferencz úr a nemzeti múzeum egyik örökös személyes
jelentésében kiválaszthatja is magához veheti. E körből
a többször említett falada jelen szerződés aláírásakor két
hárral ellátandó s ezek egyikének kulcsa Kossuth Ferencz úr,

mártaás pedig a nemzeti museum igazgatósága által kezelté mind-
addig, míg az imént említett kiválasztás meg nem történt, a minék
együttként legfrissebb 1896. évi december hó 31-ig meg kell történnie.

4-szer. Saerződő felek kijelentik, hogy az adásvétel tárgyát
képező Kéziratok és levelezések 1894. évi martius 20-tól származott
harmincz éven belül nyilvános irodalmi feldolgozás tárgyát nem
képezhetik, mint ilyenek tehát ezidő alatt a nemzeti museum
által levéltári használatra senkinek ki nem adhatók. — Ha
mindazonáltal a Kéziratok vagy levelezések némelyikét maguk
az eladók vagy törvényesen meghatalmazottjuk által a néhai
Kornuth Lajosnak „Prataim” című még befejezetlen művé-
hez, akár más irodalmi munkához felhasználni akarnák,
ezen Kéziratok vagy levelezések használatára írásműve olyképen
biztosítanak, hogy a kormányzat esetéről előre és előzetesen
kiegészítendő hozzájárulásával a Kéziratok rövidebb időtar-
samra leírású ellenében szabadon, a levelezések azonban
csak hiteles másvolatokban foghatók a nemzeti museum által
nehik kiszolgáltattai.

A jelzett 30 év lejártával a vétel tárgyat fölött a vevő kor-
látlanul szabadon rendelkezik s azok használatából vagy bárki
által feldolgozásából az eladót semminemű jog vagy igény
meg nem illetendí.

5-ször. A nemzeti museum, a mint nem kíván osztályozni
a Kéziratokat és levelezéseket eddigi vagy az eladók megbízásából
netán még exután irodalmi feldolgozásból vagy felhasználá-
sából származott vagy származható hasznokban, úgy viszont
az 1) pontban körülírt Kéziratok és levelezések megvásárlá-
sával azokra és azok felhasználására nézve a 4-ik pont-
ban kirándog az eladók személyére és javára biztosított ki-
vételes használati engedélyen kívül egyáltalában nem is vállal
senkivel, — tehát az eladókkal szemben sem — és pedig sem a
munka, sem a jövőre nézve semminemű felelősséget vagy száva-
tosságot, miért is ezen Kéziratok és levelezések feldolgozása
vagy használatára körül bárki által és bármi okon netán
támasztható jogok, igények vagy követelésekre nézve egyedül
az eladót teszi felelőssé és szavatossá, a kik ezt exennel
el is vállalják.

6-ször. Mindazon Kéziratok vagy levelezések, melyek

az 1) pontban kövülirt tárgyak kiegészítő része gyanánt kiúthozó,
de amelyet irodalmi feldolgozás céljából vagy bármi más crimen
mások használatában volnának, továbbá azok is, a melyek netalán
még az eladót birtorában vannak, az adásvételnek sajnán tár-
gyát képezik, miért is ezekre nézve erősen kötelezik ma-
gukat s ünnepélyesen ígérik az eladót, hogy csak az és pedig az
az időkerint irodalmi feldolgozás alatt állótat avagy erentul
ily feldolgozás alá veendőket használatuk után, azokat pedig,
melyek bíralmas jellegűek fogva vagy ildomosnágból 30
éven belül különben sem dolgozhatók fel, — a mint keresik-
hez jönnek, esetről estre a nemzeti múzeumnak aronnal
és ingyen átadgáltatják.

7-szer. Jelen szerződés bélyeg és illeték költségeit a ve-
vő viseli.

8-szer. A jelen szerződésből netán felmerülő vitás kérdé-
sek a kir. közalapítványi ügyigazgatórág által szabadon vá-
lasztandó bíróság által a sommás eljárás szabályai fec-
rint lesznek elbíralandók.

9-szer. Jelen két eredeti példányban kiállított szerző-
dés az eladókra csak aláírásával aronnal, a vevő nemzeti
múzeumra aronban csak a vallás- és közoktatásügyi m. kir.
minister az jóváhagyásával válik kötelezővé.

Kelt Budapesten, 1894. évi hó n.

A vevő képviselőiben:

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

ministeri tanácsos, közalapítványi
kir. ügyigazgató.

Jelen szerződés felolvasásakor kitünt, hogy az első pontban
kövülirt vételi tárgyak közül a kéziratok és levelezések
nem egy, hanem három ládában, és pedig egy fekete bőr-
ládában, amely egy méter 2 centiméter hosszú, ötvenhárom
centiméter széles és negyvenhat centiméter mély, továbbá
egy fekete szurot vászros, amely kilencven centiméter
~~mély~~ hosszú, ötven centiméter széles és hatvan centiméter
mély, végül egy fekete szurot vászros hetvenöt centiméter
hosszú, negyvenhat centiméter széles és ötvenkilenc centiméter
mély ládában vannak elhelyezve. Ekkor képez ezen
három láda lesz hettős zár alá veendő, míg a

gyűjtemények és emléktárgyak, melyek több sakkönyvben ismét-
ben elhelyeztek, a vevő által Kossuth Ferencz úrtól ennek
lakásán arannyal átvéhető és a nemzeti múzeumba elcsál-
ható.

Kelt Budapesten, 1894. december hó 1-én.

Kossuth Ferencz, s. k. úgy is mint
fivérem Lajos Tódor megbízottja, mint eladó

A vevő részéről:

Előttünk:

Fost Gyula s. k.

Helyi Ignác s. k.

kir. ügyigazgató

br. Brauner Armánd s. k.

mint tanúk

A másolat hitelesül
Fejérfatály László
könyvtári igazgató-ór

A fenti szerződés jóváhagyási maradéka:

61.878. szám.

Jóváhagyom, oly megjegyzéssel, hogy a szerződés 4.
pontjában említett maradatok előállítási költségeit
az eladók tartoznak viselni.

Budapesten, 1894. december 18-án.

(p. h.) Csövös.

A másolat hitelesül:

Fejérfatály László
könyvtári igazgató-ór.

Fegyelmes Uram!

Ösrinken sajnálom, hogy a f. hó 10^{én} korzám intézett nagybecsü levelében kifejezett öhajlásának, a kívánt irányban meg nem felelhetek.

Kíváncsi vagyok ugyanis mindenekelőtt azon körülménynek felvilágosítása, vajjon a kérdéses iratok átvizsgáltattak e már, annak megidélésére, hogy azok csakugyan oly értékesek és kényes természetűek, hogy azoknak ily feletti magas áron való megvásárlása érdemes és politikai tekintetből elkerülhetetlenül szükséges e vagy sem? és vajjon miféle garancia adatott az eladók részéről arra nézve, hogy a felajánlott három láda csakugyan Kossuth Lajosnak hátrahagyott összes iratait foglalja e magában, vagy talán azoknak

egy részre még újabb is tartatott, melyek között esetleg jűntén még
kényes természetűek lehetnek.

A fennebbiek alajján továbbá megfontolandó volna, vajjon
a Nagymelldóságod által felhozott politikai tekintetek hangosabban
állanak e a kérdéses vásárlás mellett, mint annak elkerülése,
hogy Kossuth fiainak az állam pénzeiből ily tetemes összeg, mely
különösen Kossuth Ferenc részéről, eddigi magaviselete perind,
salán nem mindig az ország érdekében használtatnák fel, ren-
delkerésére becsatlassék.

Emellett még figyelembe veendő, hogy Ö. Felsége alig
tarthatja correct eljárásnak, hogy a költségvetésnek egyes tétele
a törvényhozás helybenhagyása nélkül már előre öt évre be-
költessék, és pedig annál kevésbé a jelen esetben, midőn még
a folyó évi előirányzatban e célra felvett összeg sincsen megfizetve.

Mindereket tekintetbe véve, és mint hogy a ministeri ha-
táskörnek illyképeni túlléjése is illetőleg az e részbeni szabályoknak

J.

kijelölése az által ti. hogy a kérdéses 100,000 ftnyi öpseg öt évre
felosztatott, sem találkozik felsőges munk l. m. helyesléssel,
Ö felsőge elkerülhetetlenek tartja, hogy Nagyméltóságod által
a fennelített nehézségekre való figyelemmel, alaposan indokolt
hivatalos előterjesztés létesít, melynek beérkezéig fentartani
kívánja magának ez ügybeni l. f. elhatározását.

Jegye egyébiránt Excellencián kiváló tiszteltem nyilvá-
nítását, melyet maradvok

Nagyméltóságodnak

Budapest, 895. Január 11^{ei}

aláíratos szolgálja

Kapay János

Legkegyelmesebb Úr!

Az elmúlt év nyarán Helly Ignác orsz. képviselő mint a Kossuth örökösök megbízottja Cót, ros Károly orsz. képviselő által is támogatott bizalmas szóbeli ajánlatot tették a magyar kormánynak, Kossuth Lajos hátrahagyott iratainak 100,000 fton a magyar nemz. museum kérvénnyel számára leendő megvásárlása ügyében.

Ezen ajánlat nagy politikai fontosságát a kormány orvton átlátva tisztában volt magával a vétel elkerülhetetlen volta iránt.

Az ország belbékéjét és nyugalmát mélyen felzavarható politikai tekintetek voltak ezen kérdés megítélésénél egyedül döntők; és pedig első sorban azon szempontból nehogy az irományok tartalma ne, tén avatatlan kerek által esetleg közretételezék, nempe, dig azért hogy Kossuth Ferenc és Lajos Tivadar nagyobb pénzösszegben részesüljön.

Egyézen más természetűek az itt figyelmen kívül nem hagyható politikai okok: ismeretes ugyan is hogy Kossuth Lajos hat kötetre tervezett „Frataim” című műve, küjének eddig megjelent négy kötetében csak egy részét tette közzé az illető, ott tárgyalt korszakokra vonatkozó iratoknak, a melyeknek a nemz. museum számára megvevett három ládában az eladatokkal közös zár alatt tartott anyagában tehát számos, a Kossuth politikai

szerelésére, bel- és külföldi összeköttetéseire vonat,
koró felettebb kényes természetű iratok foglaltatnak,
a melyeknek a körforgalomból való elvonására a
magyar kormányoknak fősulyt kellett fektetnie.

Ezen kívül a kormány bizalmasan még arról is
értesült a függetlenségi párt részéről, hogy ezen párt, a
Kossuth hagyatékának megvételét, az országgyűlésen
szívesen hozni, s ez uton egy újabb, minden körülmények
között éppen nem kívánatos irgalommal egybekötött
Kossuth vitát provokálni rándékozik; a mi a kor,
másny esetben ama kényserhelyzetbe hozta volna,
hogy vagy egy országgyűlési határozattal, vagy valamilyen
rendkívüli hitel megszerzésének kérdésével találta
volna magát szemben.

Az ügy felettebb kényes volta ma is fenálló
meggyőződésem szerint olynemű elintézését igényelt,
amely sem valami legmagasabb jóváhagyás jellegével
ne bírjon, sem pedig valamilyen újabb irgatóra okot ne
adhatson.

Egyedüli megoldás ily körülmények között csak
az volt, a felforgó politikai okok fontosságára való tekinté-
tettel, a nemzeti múzeum levéltári és kőirattári osztályá-
nak gyarapítására szándékolva felvett 20,000 forint évi
átalányt öt évre felalódom, a mely tervemet a miniszterrel,
nőkkel mint pénzügyi miniszterrel történt megbeszélés
alapján a ministertanácsban tárcrám költségvetésének
tárgyalásakor előadva, annak hozzájárulását meg is
nyertem.

Elővettem a megvétel keresetülvitelt. Önkényűt ért,
hét az itt hódolatteljesen előadottakból, hogy a megvétel,
nek, az iratokat tartalmazó köteteknek bekerése után

mivelőbb, s lehetőleg csendben és simán kellett eszközölni.

Ezen tekinteteknél, valamint ama körülménynél fogva, hogy vett értesülés szerint, Kossuth Lajosnak a legnagyobb rendben még az elhunyt által csomagolt iratait, és magán, levelezéseinek egy tömegét amelyeknek átvizsgálására vagy szétválasztására az örökösöknek sem Turinban sem itt idejök sem lehetett ugyanők ezen ládákhá csomagolták, a kényes iratokat csakis a / alá legmélyebb tisztelettel iratolt adásvételi szerző, deáshen felsorolt kimutatás alapján vettem át.

A Kossuth iratok megvételének egyedüli és főcélja, az hogy már említeni bátorkodtam, azoknak a közforgalomból való elvonása lévén, a szerződés 3^{ik} pontjában, azoknak 30 éven át zár alatt tartását kötöttem ki; ugyan csak ezen valamint a negyedik pont értelmében, a tisztán családi jellegű, politikai vonatkozás nélküli magán levelezések, valamint az „Trattain” című munka befejezéséhez, vagy más célból kívánt iratok kiválasztása csakis állami ellenőrzés mellett történhetik; a szerződés hatodik pontja pedig lehető hirtelítést tartalmaz az iránt, hogy netán még előkerülő iratok ezen gyűjteményhez fognak csatoltatni.

Ami végül a részletfizetéseket illeti, ezeknek eszközölésére nehogy az első alkalommal a midőn a költségvetés ezen tetele mint újann felvett tétel, a költségvetésnek törvényes erőre emelkedése előtt válják eszedékesé oly időpontot állapítottam meg, amidőn, kivált a szerződés megkötésének idejét tekintve, biztos lehetett arra számítanom, hogy az állami költségvetés már reutésítését nyert.

Midőn végül még megjegyezni bátorodom, hogy az ügylet jogi részének keresztülvitelét, s közalapítványi ügyigazgatóság, mint a magyar nemzeti múzeumok törvényes, s mint jogügyi képviselője eszközölte, hódolatteljesen kérem

cs. és apost. királyi Felszédet, megtörtassék a tényállás és
a fenforró néhez körülmények hiú képét nyújtó, jelenleg,
előzetesekhez igazoló jelentésem tartalmát, a 2. §. alatt fekt,
vő legfelsőbb elhatározás tervezete értelmében legkegyel,
mesebben elfogadni.

Budapestben 1895 január hó 12-én
Baró Cótvas Loránd.

Legfelsőbb elhatározás terve

Vallás és közoktatásügyi magyar miniszterem ezen
igazolását elfogadom.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Heghatalmavias.

Tervezök fűvéremmel együtt elhatároztam, hogy néhány ide utyánk után hősámaradt és hűvös-
lagos sulajdonunkat képerő következő keirato-
kat, levelezéseket, ügyisményeket és emléktárgya-
kat jelenen.

a.) néhány Koruth Lajos ifjú karabeli regyív-
mőnyök.

b.) a nyolcszáz negyvenes éveken hozzá intezett
levelek: (Sóktól, Wesseliingtól s. t. b.)

c.) a nagyhatalmak Konstantinápolyi követi-
vel s. t. b. ... a hazában kifejtett levekenyiségre néz-
ve folytatott kuzakiai levelezés.

d.) az Egyesült Államokban kifejtett levekeny-
ségre vonatkozó levelezések és adatok.

e.) a nyolcszáz ötvenes évekre vonatkozó levele-
zések, az európai farradalmi pártok vezérével
(Alharxini, Ledru, Rollin s. t. b.) és a hazában ki-
fejtett levekenyiségre vonatkozó levelezések és ada-
tok. Továbbá az ugyanazon időszakon lejedő
keiratok (megjelent hűlani cikkek, felolvasá-
sok s. t. b.).

f.) a nyolcvonháromezerkilencben kiadott tevékenységre vonatkozó levéladatok, levelek Napoleon Hercegtől, Napoleon császári megbízottjaitól (Pietu:jax o-lap kviirly megbízottjától (Veranis ou Lantiphone gróf) Garibaldiától, Savourtól, Ferrinától, Riccio-
lától, Minghettitől s. st. . . . gróf Teleki László-
tól, Klerpkától, Miss Miklóstól, Ludovighstól
Bovio Ferikától, Türrtől s. st.

g.) a nyolcvonháromezerkilenc-hatvanhat év-
ben a háborúban létezõ maxgalom jelentõsége
nére a magyar és olasz állományokkal foly-
tatott levelezés.

h.) Levelezés és politikai tevékenység a nyolc-
százhatvanhatadik háború alatt.

i.) a nyolcvonháromezerhatvanhat-hatvanhet év
maxgalomra vonatkozó levelezések.

k.) az a "Verlain" címû munka kéziratának
nagy része.

l.) növekedési gyűjtemény, minden lapja saját
kézíráttal ellátva.

m.) átvonás és kiegészítõ gyűjtemény (elõbbeni
csakely utóbbani nagyobb.)

n.) Emlékgyűjtemény u. m. Washington háraja
és hája, nagy arany tollak, arany "memorial"
gyűjtemény, selyes arany kiegészítõ, a Kossuth

család a maga arcképeivel Kuba hírlam foragva,
nehai Kossuth Lajosné igazgyöngy horgerece,
Kossuth Lajos daquerotijja arcképeivel, a negy-
venes évek elejéből, végül némely kisebb arany
és ezüst tárgyat, a magyar nemzeti múzeumnak
100,000 forint, azaz egy száz ezer forint vételár-
tá örök tulajdonjoggal eladjuk. ennél fogva
felhatalmazom jóváímet Kossuth Ferencz urat,
hogy az ére vonatkozó adásviteli szerződést
szeptember, november és meglévésomból aláír-
hassa és aláírja; kijelentvén, hogy a nevezett
jóváímet által aláírta, általam egyenként pró-
száinti szávegében ismert, s velém szemben is a
magyar törvények szerint elbírálandó adásvi-
teli szerződést minden részében és egész terje-
delmében magamra nézve is teljesén érvényes-
nek és kötelezőnek elfogadom.

Kelt Miklóban, decemberi hó 6. 1894.

Kossuth Lajos Tivadar s. r.

Mattia Massa teste

Gaetano Ratti teste.

N° 180.

Művészeti és képz. arcképek-magyar főhonos

lahusi hivatal által bízanyították, hogy a fenti
aláírás Kossuth Lajos Tódor úr sejtőkerü
vívása, úgyisintén a tanuk aláírása is az ille-
tök, sőt a tanuk ismét úgyisint Mattia Massa
és Gaetano Ratti sejtőkerü vívása.

Melt Melanóban 1894. december

sz. hely.

1894

Adományteli gyűjtemény.

egy részről Kossuth Ferenc és Kossuth Lajos Tódor
urak, mint eladók, más részről a magyar nemzeti
múzeum, mint vevő sorvénys jogkezelésében, a
közalapítványi törvény szerinti közzététel mai
napon a következő feltételek mellett kötött:

1. §-on. Kossuth Ferenc és Kossuth Lajos Tódor
urak ezennel eladják a magyar nemzeti múzeum-
nak, a nemzeti múzeum pedig ezennel megveszi
az eladóktól néhai apjuk, Kossuth Lajos után
lévő maradványai mindenek között, levelezéseket
és egyéb gyűjteményeket, illetve emléksíngyjakat,
amelyek e pontban alább felsorolva és az eladók-
nak közzététel szabad rendelkezésük alatt álló,
közvetlen tulajdonukat képezik, s amelyek
az idősebb Kossuth Ferenc urinak budapesti
lakásán — horozú - írt — magas faladá-
ban elhelyezték; jelenen
a) néhai Kossuth Lajos ifjú korabeli régi
viaményok,

b., a nyolcvháromezer éves háború érdekelt leve-
lek (Scérktől, Wesselényitől s. t. b.).

c., a nagy hatalmak konstantinápolyi követé-
vel s. t. b. a háborúban kifejtett tevékenységre nézve
folytatott kütahiai levelezései;

d., az Egyenült Államokban kifejtett tevékeny-
ségeire vonatkozó levelezések és adatok,

e., a nyolcvháromezer éves háború vonatkozó levele-
zések az európai farsadalmi pártok vezérével (illan-
cini, Ledru Rollin s. t. b.) és a háborúban kifejtett
tevékenységre vonatkozó levelezések és adatok.

További az ugyanazon időszakára tejedő kéziratok
(megjelent hírlapi cikkek, felhívások s. t. b.)

f. A nyolcvháromezer éves háborúban kifejtett tevé-
kenységre vonatkozó bő adatok, levelek Napo-
leon hercegtől, Napoleon császári megbízottja-
tól (Pictu:) az olasz királyi megbízottjától (Wéradu
de Castiglione gróf) Garibalditól, Lavourtól,
Farrinótól, Piccasottól, Minghettitől, s. t. b. —
Teleki Lászlótól, Klapáskától, Kiss Miklóstól,
Ludwightól, Tóskától, Tivertől s. t. b.

g.) A nyolcvháromezer éves háborúban
években a háborúban létező mozgalom fentartá-
sára nézve a magyar és olasz állományfű-
zők folytatott levelezés,

h.) Levelezés és politikai tevékenység a nyolc-
százhatvanhatadiki hóború alatt.

i.) A nyolcszázhatvanhat-hatvanhet évi mo-
galanra vonatkozó levelezések.

k.) Az „Utatám” című munka kéziratának
nagy része.

l.) Kézenyújtásaim minden lapja saját
kézíráttal ellátva.

m.) Ásvány és kőgyöngyűjtemény (előbbeni
csékely, utóbbani nagyobb.)

n.) Emlék tárgyak, u. m. Washington kerd-
je és hája, nagy arany tollak, arany „memo-
rial” gyűrűk, súlyos arany karperecz és Mossuth-
salád cameo arcképeivel. Kutahidában feröc-
vő, néhai Mossuth Lajosné igazgyöngy karpere-
ce, Mossuth Lajos plaqueoóthype arcképeivel
v. neqyvenes ével elejéből, némely kisebb arany és
arüst tárgyak.

2. §. Az első pontban leírt tárgyak vételére
kölesönösen mindösszesen 100,000 forintban arax
egyarázaser forintban állapíttatik meg, mely vétel-
ár kamat nélkül öt egymásonutáni évben, vagyis
1895, 1896, 1897, 1898 és 1899-ben minden év máj-
tus hó 1-én esedékes egyenlő részrezer forintos
részletekben arcladóknak szabadulyszerűen

behajszolt nyughatára az állampénztárból fog ki-
fizettetni.

Ha egyik, vagy másik évben az állam köte-
ségvetése mértéke 1% előtér fizetésűttrék, mely esetben
az év részlet a költségek fizetésére uterán fog
kifizettetni.

3. §. Az 1. pontban említett falóda kar-
salmával együtt a jelen fizetés kiállításá-
sával egykorre és egy időben a nemzeti museum-
ban színteremen elhelyezendő. Mivel pedig a
faterületben számos hely van is létezik, mely
néhai Kossuth Lajosnak és családjának ki-
vételre való magán életére és magán
ügyeire vonatkozik, az iratok azonban a fel-
kölcsönös bejegyzésével az adósvétel tárgyát
nem képezik: ennélfogva ezen körben magán
jellegű, a közigyűjékét tehát éppen nem érintő
iratokat Kossuth Ferencz és a nemzeti museum
egyik öregei személyes jelenlétében kivétel nélkül
és magához veheti. Ezzelből a többi említett
falóda jelen fizetés aláírásakor két részre
elválasztó: ezek egyikének kulcsa Kossuth
Ferencz és, másiké pedig a nemzeti museum
igazgatóságáé által kezelendő mindaddig,
míg az innen említett kivételre meg nem

történet, a minckorjébként, lelkésöböl 1896. évi decsem-
ber hó 31-ig, meg kell történnie.

A. H. H. P. Szászöböl felek kijelentik, hogy az adás-
vétel tárgyát képező kéziratok és levelezések 1894.
évi mártius 21-étől frémított harmincz éven be-
lül nyilvános vivalalmi feloldgórás tárgyát
nem képezhetik, mint ilyenek tehát ez idő alatt
a nemzeti museum által levélvári használatra
senkinek se nem vehetők. - Ha mindazonáltal
a kéziratok, vagy levelezések némelyiket maguk
az eladók vagy törvényesen meghatalmított
juk akáik a néhai Kossuth Lajosnak „Nataim”
örömi még befejezetlen művekhez, akáik más vival-
almi munkákhoz felhasználni akarnék, ezen
kéziratok, vagy levelezések használatra frámuk-
ra olyképen birtosíthatók, hogy a kormánynak
esetről-esetre és előzetesen közzéközlendő haszná-
lássalval a kéziratok rövidebb időtartamra
lévővénny ellenében eredetben, a levelezések azon-
ban csak hiteles másolatokban legyenek a
nemzeti museum által nekik kiválogatva.

A jelzett 30 év lejártával a vétel tárgyai
fölött a vevő korlátlanul szabadon rendelkez-
nek, azazok használatából vagy bárki által
tali feloldgórásából az eladókat semminemű

jog, vagy igény meg nem illetendi:

5. §-on. A nemzeti múzeum, amint nem kíván, és
szokása a kéziratoknak és levelezéseknek eddigi,
vagy az eladók megbírásából, netán megváltá-
si iródmű feldolgozásából, vagy felhasználá-
sából fármazott, vagy fármazható hason-
ban, úgy viszont az 1. pontban körülírt kéziratok
és levelezések megvásárlásával azokra is azok
felhasználhatóságára nézve a 4. § pontban kitűzö-
tt az eladók fennhírei és javára biztosított
kivétel használati engedélyjén kívül egyálta-
lában nem is vállal senkivel, tehát az eladókkal
femben sem - és pedig sem a múlt, sem a jövőre
nézve semminemű felelősséget, vagy felelősséget,
mivel is ezen kéziratok és levelezések feldolgozása
vagy használata körül bárki által is bármilyen
nem netán fármazható jogok, igények vagy
követelésekre nézve, egyedül az eladókat terü fele-
lőssé és felelőssé, akik ezt ezennel el is vállalják.

6. §-on Mindazon kéziratok, vagy levelezések,
melyek az 1. § pontban körülírt tárgyak kiegészíté-
sükéire ugyanónt tekintetők, de a melyek
iródmű feldolgozásukból, vagy bármilyen más
ezimen mások használatában volnának, to-
vábbá azok is, amelyek netán még az eladók

hitokában vannak, az adásvételnek szintén közzét
képezik, miért is ezekre nézve ekkölcuileg kötelezik magukat
sünnepélyesen ígérük az eladók, hogy ezeket is, és pe-
dig az ez idő fevint iradalmi földelgórás alatt álló-
kat, vagy eventül ily földelgórás alá veendőket használa-
tuk után, azokat pedig, melyek kiralmas jellegükkel
szaga, vagy illetémségéből 30 éven belül különben
sem dolgozhatók fel - amint ezekhez jönnek, esetül-
esetle s nemzeti múzeumnak azonnal is ingyen
átadogattatják.

7. par. Ezen fevörös belyeg is illeték költőjét a
vevő viseli.

8. par. A jelen fevöröséből netán felmerülő vitás
kérdések a kir. közalambányi ügyigazgatóság
által szabadon választandó bíróság által a som-
más eljárás szabályai fevint lennek elbírálandók.

9. par. Ezen két eredeti példányban kiállított
fevörös az eladókra ezek aláírásával azonnal,
a vevő nemzeti múzeumba azonban csak a vallás-
s közoktatásügyi m. kir. miniszter úr jóváhagyói-
sával válhat kötelezővé.

Kelt Budapesten 1894. évi hó - n

A vevő kézjéjében

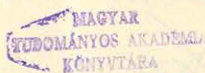
miniszter tanácsos, közala-
mbányi kir. ügyigazgató

Ezen farródei felbontásakor kiderült, hogy az első
 pontban körülírt véli tárgyak körül a kézirat-
 tok és levelezések nem egy, hanem három ládában
 és pedig egy fekete bőr ládában, a mely egy méter
 2 centiméter hosszú, ötvenhárom centiméter széles
 és negyvenhat centiméter mély, további egy fekete
 fűrhes várnos, a mely kilencven centiméter hosszú
 ötven centiméter széles és harmin centiméter mély,
 végül egy fekete fűrhes váron hetvenöt centiméter
 hosszú, negyvenhat centiméter széles és ötvenkilenc
 centiméter mély ládában vannak elhelyezve. Ehhez
 képest ezen három láda lesz kettős zár alá veendő,
 míg a gyűjtemények és emléktárgyak, melyek több
 szekrényben és ládában elhelyezvők a veendő által
 Kassuth Ferencz irtól, ennek lakásán azonnal
 átvehetők és a nemzeti múzeumba elrálíthatók.
 Kelt Budapesten, 1894. december hó 1 en.

Kassuth Ferencz s. r.

ügyi mint fivérem Lajos Tóth megbízottja,
 mint eladó

Előbírók:

Helly Zsigmond s. r.

Dr. Braunerker Imola s. r.

mint tanús

A veendő tárgyiól:

Tóth Gyula s. r.

kv. ügyigazgató

61878. szám.

Tövéshozzájárul, oly megjegyzéssel, hogy a farródei 4. pontjában
 említett művelőanyag előállításának költségeit az eladó

Sarkozinak viselni:

Budapesten, 1894. december 18-án.

p.h.

Eötvös ö.k.

A. m. n. museum igazgatóvága

2799/94

3., 4. és 5. kezgy. szám.
770, 979. és 1037. és 1895.

Kegyelmes Úr!

Tudatában ama kiváló jóindulatnak és atyai gondoskodásnak, melyben Nagyméltóságod városunkat azon idő alatt, amíg a magas kormány egyik helyét fényesen betöltte, részesíteni kegyeskedett, és élenken áthatva ezért az igaz hála érzetétől Nagyméltóságod irányában, a mai napon tartott közgyűlésünkben a városunk kulturális és közigazgatási haladására iránt tanúsított meleg érdeklődéséért, egyhangulag hozott határozatunkban legméltóságból köszönetünket hoztuk kifejezésre és örökítettük meg jegyzőkönyvünkben, és a midőn erről Nagyméltóságodat értesíteni szerencsénk van, nem mulaszthatjuk el ama őszinte óhajunknak kifejezést adni,

Báró Cötvös Loránd úr
Ö Nagyméltóságához

Budapest

1234242

1895. február hó 18. án

hogy Nagyméltóságodat szeretett hazánk
jövára és emelkedésire számos helyeken működ-
ni mindenkoron láthassuk.

Kelt Pancsova város törvényhatósági
bizottságának 1895. évi február hó 18. án
tartott közgyűléséből.

Mattanovich Adolf
polgármester.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Magyméltóságú Báro Ur!
Kegyelmes Urunk!

A míg Magyarország öseink révével megszentelt
drága földjén magyar néptanító él,
soha nem hal ki a kegyelet forró ér-
zete ezek szivéből a nagy Eötvös József
báro dicső emléke iránt.

A nemzet ma is elhunyt nagy fi-
ának magasra emelt eszméiből merít lel-
kesedést és harszeregetet.

A magyar néptanítók kegyelet-
teljes hálcérezete el-előzill gyakorta
első kultuszminisztere megolcsóított,
drága hamvainak nyugvóhelyére,
hogy a Mindenható áldását könyö-
rögje le annak sírjára, a ki őket a
porból felemelte s meleg szivű szí-
vükre szoritotta, hogy tanuljanak
meg a nemzetért lelkesedni s érte
önretlenül cselekedni.

Hazánk tanítóága leirhatatlan
lelkeseccsel fogadta a nagy Eötvös
méltó fiát a kultuszminiszteri széken.

Nagyméltóságod szívóságával s a nemzeti törekvések iránt tanúsított önzetlen szeretetével csakhamar meghódította az ország tanítását épp úgy, mint halhatatlan édes atyja. — Átértette teljesen Excellenciád a népoktatásügy nagy nemzeti jelentőségét s átértette mélyen a tanítói állás fontosságát.

Fajdalom, a tanításnak Nagyméltóságod miniszteri működésébe vetett bízatos reménye csakhamar szétfogyott. Kegyelmes Urunk alig fél évi, reményteljes munkásság után — a viszonyok kényszerítő hatalmának engedve — megvált magas állásától.

Fogadjon kegyesen Nagyméltóságod távozása alkalmából a tanítás öszintén átérzett mély fájdalomát! Alázattal kérjük: kegyeskedjék a magyar néptanítóságot atyja jóindulatában és szíves emlékezetében továbbra is megtartani, a mint a tanítás is halás emlékezetben fogja tartani mindig Nagyméltóságodnak rövid ideig tartó, de a legzsebb bízatosok közt megindult miniszteri működését.

Isten áldását kérvén Nagyméltóságodra, a legmélyebb tisztelettel maradjunk

Budapesten, 1895. évi február hó 12. én

Nagyméltóságú Kegyelmes Urunknak

a „Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága” nevében
alázatos szolgálói:

Somlyay József
h. elnök.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Böngér János
h. titkár.

1067

Ms 5093 / 79

Roma 19 Febbraio 1895

Monsieur le Ministre

J'ai l'honneur de Vous faire hommage
d'un volume: "Le Gallerie nazionali italiane",
maguère publié par l'administration à laquelle
je préside. C'est le premier d'une série annuel-
le, où l'on ira publier les travaux des fonction-
naires de nos Gallerie d'art ancien, qui recèlent
tant de trésors encore inconnus ou imparfai-
ment étudiés.

Veuillez agréer, M.^r le Ministre, l'assurance
de ma haute considération

M.^r le Bar. L. D' Eotvos
Ministre de l'instruction
publique

Budapest

Le Ministre
G. D'Amico

301-1894/5
v. H. szám.

Kegyelmes Urunk!

Nagyméltóságod hivataloskodásának sajnósan rövid ideje alatt a legjobb indulattal fogadta karunknak előterjesztését a tanítást és tudományos működést érintő azon viszonyokról, melyekben intézeteink egy része és körödeink szülnének. Nagyméltóságodnak nyilatkozatai tanuskodnak, hogy legjobb szándéka volt karunk tanosait is oly körülmények közé juttatni, melyekben a további fejlődésnek kedvező talajt megtalálják. Nagyméltóságodnak felemelt szelleme és gondolkodása, a felvőbb oktatás hírvényainak és előnyei-
nek alapos ismerete, a tudomány művelésének szeretete, mind megannyi zálogai voltak a felvőbb oktatás egészrejes fejlődésének. Mindezek folytán karunk kedves

Nagyméltóságú Bz. Eötvös Loránd dr.
egyetemi tanár, országgyűlési képviselő
estb. Urunk.

Budapesten

kötelességének ismeri, hogy most midőn
Nagyméltóságod közoktatásügyünk vezet-
tésétől visszaalépett és karunk hivatalo-
san búcsút vesz, Nagyméltóságod jókall-
vataést, öszinte köszönetét kifejezve, kér-
ve Nagyméltóságodat, hogy e jó akaratát
és hathatos pártfogását Marunktól a
jövőben se vonja meg.

Az orvosi tanártestület 1895 évi
február 5-én tartott I. rendkívüli ülésé-
ről.

Köszönet 1895 február 21.

Nagyméltóságod

alázatos szolgálója

Dr. Szabó Jenő

e. i. helyén.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

71/895 - L. F. Chr.

Ms 5093/81
Szt. Stegotha P. C. lelkesi hiteltől

Nagyméltóságos Uram!

Biszóán Nagyméltóságod érdeklődésében a magyar nyelv- és
cultura terjesztése iránt, kívált itten a szász földön, Bátor-
kövön a helyben gyűjtött alamiszóából felépült
új magyar iskolánk járára, egy szívelyes adó-
mányt kérni - és bővebb ismerkedés és tájékozódás végett,
í. e. gyűjtő ívet tisztelettel mellékelni.

Új magyar iskolánk még az elmúlt ősszel fel-
épült és 3 tanulóval áll és az új tanév kezdete kor megújít-
ható lenne. De a szükséges felkészülés még egészen hiányzik.

Ezen felkészülés beszerzésére, valamint 2000 ft-nyi adomány
letételezésére bitorhadunk Nagyméltóságod nagy lelkeségétől
némi segélyezést kérni és ezen uttal is mely tiszteletünk és
hővelatunknak kifejezést adni, melyben maradtam
Nagyméltóságodnak

Szt. Stegotha, 1895 - 4. III.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

aláírtas helyéje
Károlyi János
plébanus

Nice le 14 Mars 1895.

Excellence,

Vos rapports de bonne amitié et de sympathie entre votre glorieux Pays et la France, me font un devoir d'adresser à la Hongrie, en la personne de V. E., le Programme de mon: Christophe Colomb dans la Légende et dans l'Histoire.

Au milieu des armements formidables des grandes Nations de l'Europe, il est bon que les philanthropes et les historiens montrent à ces mêmes Nations que les seules luttes fécondes sont celles de la colonisation des terres et des explorations sur mer, et cela par l'évocation d'une grande époque et d'un grand marin: Christophe Colomb.

Aussi mon ouvrage, qui est en cours de publication à Nice chez les Editeurs Robaudi, 29, rue Pastorelli, vient-il d'obtenir l'adhésion de la plupart des Souverains de l'Europe, ainsi que des leurs Ministres.

J'espère donc que V. E. daignera pareillement faire un bon accueil au dit ouvrage.

De votre Excellence, Monsieur le Ministre de l'Instruction Publique,

MAGYAR
UDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Vos Dévoué serviteur
Léo d'Anglas

Chez les Editeurs Robaudi, 29, rue Pastorelli à Nice (Alpes M^{es})

Szabályrendelet.

Ő cs. és apost. kir. Felsége f. é. június hó 15-én kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a budapesti és kolozsvári egyetemen a „promotio sub auspiciis Regis“ intézménye rendszeresen felújttassék.

Ezen ünnepélyes doctorrá avatásnak legfelsőbb helyen való kieszközlése körül a budapesti és kolozsvári egyetemek részéről a következő eljárás követendő.

1. Ezen legfelsőbb kitüntetés kieszközlése iránt az illető kar indítványára az egyetem tanácsa tesz javaslatot a vallás- és közoktatásügyi miniszternek.

A kar indítványát saját kezdeményezésére, avagy kérvény alapján teheti meg; kérvények ez iránt közvetlenül az egyetemen is benyújthatók, a mennyiben pedig legf. helyen nyujtattak be, a vallás- és közokt. miniszter által az egyetemhez leküldendő.

2. Minden iskolai évben a budapesti egyetem összes karainak hallgatói közül legfeljebb csakis kettő, a kolozsvári egyetem hallgatói közül pedig csakis egy hozható ezen legfelsőbb kitüntetésre javaslatba.

3. Ezen javaslatnak megtételénél csakis azok az erkölcsi magaviselet tekintetében is teljesen kifogástalan doctorjelöltek veendőek figyelembe, a kik úgy gymnasiumi, mint egyetemi tanulmányaikat általában jeles eredménnyel végezték be és a doctori fokozat elnyeréséhez szükséges összes szigorlatokat is mind kitüntetéssel tették le.

Egyenlő körülmények között előnyben részesítendő az, a kinek atyja a haza körüli szolgálataival érdemeket szerzett.

4. Az egyetem tanácsa javaslatát rendszerint minden iskolai évnek végén a szigorlati határidők vége felé, vagy pedig a következő iskolai évnek kezdetén teszi meg.

5. Az iskolai évnek folyamán ilyen ünnepélyes felavatás iránti folyamodvány csakis akkor tárgyalható, ha ezt a vallás- és közoktatásügyi miniszter legfelsőbb meghagyásra elrendeli.

6. A javaslatok megtételénél az egyes karok arányos váltakozására lehetőleg figyelemmel kell lenni.

7. A mennyiben több olyan jelölt volna, a ki ezen kitüntetésre méltónak mutatkozik, úgy az egyetem tanácsa a 2. pont értelmében teendő javaslatában az iránt is nyilatkozni tartozik, hogy a jelöltek milyen sorrendben véli érdemeseknek.

8. A mennyiben valamelyik iskolai évben egy jelölt sem volna olyan, a ki a legfelsőbb kitüntetésre teljes mértékben érdemesnek lenne mondható, az egyetem tanácsa javaslatot sem tesz.

Ezen szabályrendelet az 1893/4. tanévtől kezdve lép életbe.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMLA
KÖNYVTÁRA

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertől.

A „Promotio sub auspiciis Regis“ szertartási szabályzat.

1. A promotio idejét a Rector állapítja meg és hivatalosan értesítvén róla ő cs. és ap. kir. Felsége képviselőjét, az ünnepélyre meghívja. Hasonlóképen külön meghívó útján értesíti az egyetemi karokat is.

2. Ő cs. és ap. kir. Felsége képviselőjét a jelölt az összes pedellusokkal az egyetem kapujában, az egyetemi Tanács tagjai pedig az avatási terem ajtajánál fogadják és helyére kísérik.

3. A Rector felhívja azon kar dékánját, melynek kebelébe fog a felavatandó tartozni, hogy a jelen felavatás előzményeit előadván, a jelöltet köszöntse.

4. A dékán felolvassa a kari indítványt, a tanács előterjesztését, a lf. elhatározásról szóló leiratot, azután röviden üdvözli a jelöltet és felszólítja, hogy felavató értekezését adja elő.

5. A jelölt saját tudomány szakából szabadon választott tárgyról előadja a kar által elfogadott felavató értekezését (dissertatio inauguralis), mely fél óránál tovább nem tarthat.

6. Következik a rendes felavató eljárás.

A felavatandó:

Nagymélt. N. N. királyi képviselő úr!
Nagyságos Rector úr! Tekintetes egyetemi Tanács! Az N. N. kar engem (v. minket) mindazon tudományokból, melyeknek ismerete a felavatandótól megkívántatik, megvizsgált, és úgy az egyetem hatóságainak határozata, valamint az imént felolvasott magas leirat alapján érdemesnek találtattam (v. tunk) arra, hogy ő cs. és ap. kir. Felségének legkegyelmesebb pártfogása alatt avattassam (v. -unk) fel Doctorrá: tisztelettel kérem, méltóztassék (engem v. minket) tudományok doctorává avatni.

A jelölt (v. jelöltek) felszólalása után
a Rector:

Jelölt úr (v. urak)!

Mielőtt az egyetem Tanácsa az ön (v. önök) kivánságát teljesítené, hitet kell tennie (v. tenniök) rá, hogy a fölolvassandó esküben foglaltakat hiven megtartja (vagy megtartandják.)

Lépjén (v. lépjenek) elő, hogy feleskettessék (v. feleskettessenek).

Feleskettetvén.

Eskü után a Rector:

Térjen helyére (v. térjenek helyükre),
hogy felavattassék (v. felavattassanak).

A felavató.

Én dr. az egyetemnek
ny. r. tanára stb. (s az tudományi
karnak ezidei dékánja), mint fölavató, ő cs. és
ap. kir. Felségétől, legkegyelmesebb urunk-
tól és királyunktól, tisztemhez kötött hatal-
mannál fogva, és az imént felolvasott lk.
leirat alapján önt (v. önöket) N. N. úr,
tudománya (v. -uk) jutalmául, Ő Felségének
lf. pártfogása alatt, az tudomány
doctorává avatom s fölruházom mindazokkal
a jogokkal és kiváltságokkal, melyek a Felség
kegyelménél és a törvény erejénél fogva a
doctort megilletik. Önnek (v. önöknek) már
most kötelessége leszen, hogy tudományos tö-
rekvéssel szerzett állását (v. állásukat) a tudo-
mányok további mivélésével mindinkább
kiérdemelje (v. -ék), s így tudományának
(v. -uknak), e királyi magyar egyetemnek és
hazánknak javát és fényét előmozdítsa (v.
-tsák). Úgy legyen!

Felavítás után a Rector:

Én, az egyetem rectora és tanácsának
tagjai készek vagyunk önt (v. önöket) kéz-
fogással doctortársunknak fogadni.

Lépjén (v. -ek) elő:

Rector és decánok:

Doctorrá fogadom.

Köszönet.

Nagymélt. N. N. királyi képviselő úr!
Nagyságos Rector úr! Tekintetes egyetemi
Tanács! Ő Felségének lk. pártfogása mel-
lett történt doctorrá avatásom (vagy ava-
tásunkért) méltóztassanak köszönetemet (v.
-tünket) fogadni. Eskühöz (v. eskünkhöz)
hiven arra fogok (v. fogunk) törekedni, hogy
ezen kir. tudomány-egyetemnek és magam-
nak (v. magunknak) tisztességére, teljes lel-
kemből (vagy lelkünkéből) és minden erőm-

ből (v. erónkből) szolgáljam (v. szolgáljuk) a tudományt, s ezzel a királyt és a hazát.

7. A Rector átadja a jelöltnek doctori diplomáját és felhívja, hogy ő cs. és ap. kir. Felségének képviselője elé járuljon.

8. Ő cs. és ap. kir. Felségének képviselője rövid beszéd kíséretében a jelölt ujjára húzza az Ő Felsége által ajándékozott doctori gyűrűt.

9. A jelölt ő cs. és ap. kir. Felségének képviselője előtt meghajolván, a következőket mondja:

10. A Rector:

11. A Rector és az egyetemi tanács tagjai a királyi képviselő elé járulnak s a lépcsőig kísérik.

19530/95.

Jóváhagyom.

Budapest, 1895 április 16-án.

A miniszter helyett:

Zsilinszky,
államtitkár.

Királyi képviselő úr!

A legmélyebb hódolattal hajlom meg Nagyméltóságod, mint ő cs. és ap. kir. Felsége legmagasabb személyének képviselője előtt, örök hálával köszönném meg uramnak és királyomnak kegyelmét, melylyel engem kitüntetésre méltatott.

Alázattal kérem Nagyméltóságodat, hogy ő cs. és ap. kir. Felségének, a hazának, a tudománynak és az egyetemnek tett hűségfogadásomat a Felség legmagasabb tudomására juttatni kegyeskedjék, Nagyméltóságodnak pedig forró köszönetemet nyilvánítom ez ünnepélyes felavatáson való megjelenéséért.

Király ő Felségének legmagasabb kegyelmét mély hódolattal megköszönöm. Eljen a király!

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

Ms 5093 / 84

INSTITUT G.-D.
de
LUXEMBOURG.

Luxembourg, le 4 août 1895.

SECTION
des
SCIENCES HISTORIQUES.

N° 402/1895

Monsieur et très honoré Collègue,

La section historique de l'Institut grand-ducal de Luxembourg célébrera, le trois septembre prochain, le cinquantième de sa fondation.

Voici l'ordre du jour adopté pour la cérémonie:

Mardi, trois septembre, à dix heures du matin, dans la grande salle de l'Athénée: Séance publique.

Le même jour, à deux heures de l'après-midi, visite du Musée et de la chapelle St-Quirin.

A six heures du soir, banquet chez le Restaurant Kentz.

Le prix du couvert, vin compris, est fixé à vingt francs.

Nous vous prions, Monsieur, de bien vouloir assister à notre fête.

Si vous désirez prendre part au banquet, nous vous prions de bien vouloir envoyer, dûment signé, le bulletin d'adhésion au secrétaire soussigné, avant le 20 août au plus tard.

Veillez agréer, Monsieur, l'expression de nos sentiments très distingués.

*Secrétaire,
N. van Nerveke.*

*Président,
Peters.*

*Le soussigné déclare vouloir prendre part au
banquet qui aura lieu au Restaurant Lentz,
le trois septembre prochain, à l'occasion du
cinquantenaire de la section historique de l'Institut.*

..... le août 1895.

A

Monsieur N. van Werveke,

Secrétaire de la section historique de l'Institut G.-D.

à

Luxembourg.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagy méltóságú m. kir. Valóság és
Közoktatási miniszter úr Kegyelmes úrnassá!

En már jóval év óta figyelemmel tartom
att a rendkívüli viszályt a mit a vajda hungari
város örne Sándor a másikkal nevet nem tudom végképen
vombolya a régi fejedelmi birtokot és a hozzá tartozó
örök keresetet használatba adja ki és az ebből örne
főtt jötték saját javára fordítja a mely meg kötelez
az 300 szék forintot.

a Várnak is az egyik szép szobájába lakot tart
és van a várnak egy kúri farago műhelye ezen is
lakója van mind ezeket meg nem elégszék meg ha
nem a várt látogatást vendégeitől pedig be lépti de
szed hogy mi krimen azt nem tudom.
mind ezeket sehesi ment minnen a kincstár-
nak egy sendes megbízott embere a ki mind
ezeket meg bírálja és a kincstár javára ellen örne-
zeset kégyen van ugyan egy öreg úr Nánú. neveket
ki skinleg a vár fel ügyelőre a várt látogató de az
nem a rendelkezéseket fedezze fel ha nem a vár örne
fiatalságát megel belső viszályt folytat ahent is
tudot a vár is már ezeket gyűjteni saját számára
mivel ezeket dik is hogy mindet be hűnyt szemmel
széket el néki havi 25 forintból nem lehet 10 év alatt
ezeket és 800 szék forintot butont szemmel

ehet is hányen jött ment van a Kínostárnak
a vár számára öde natva de skaja és ömütan
adálalos eketet fel dolgoka kit saját számára
kit pedig mások^{nak} el árusít Irága penként ekel
mind a Kínostart hárositja

A mult Helen pedig a végjárolansága álsal ki
gyujtotta a Kéményt mivel nem Parislett de es
mind el lett simitva.

Alakatos tisztelgetet vagyok N. N.

adó fizető

Vájdá hányad

1896 1/23

Nagyméltóságú Minister Úr!

Folyó évi december 3-án 1230. elnökségi szám alatt kelt, egyetemünk tanácsához intézett s velünk közölt rendeletét alólirott jog- és állam-tudományi kar nem vélte egyszerűen tudomásul vehetőnek.

Nagyméltóságod rendeletében három régi számba vett új tanár kárpótlása s a megüresedő tanszékek tandíjjutalékai tárgyában méltóztatott intézkedni.

E különleges rendelkezésekre vonatkozó aggályainkat teljes tisztelettel a következőkben terjesztjük elő.

I.

Régi tanárok számába vett új tanárok az olyan tanárok volnának, kik habár a leczkepénz intézményének eltörlése előtti időben még ki sem voltak nevezve, épen úgy mint a régi tanárok egyszersmindenkorra fixirozott tandíj-jutalékok helyett tandíj-kárpótlásban részesülnek. Ilyen tanárok volnának a mi karunkon egynek, a pénzügyi jog tanárának kivételével az ujonan vagyis a leczkepénzi intézmény eltörlése óta kinevezett új tanárok valamennyien.

Megjegyzendő, hogy az Ő Császári s Apostoli Királyi Felsége részéről 1890. évi július 6-án jóváhagyott szabályzat, mely a tandíjak és a tanári illetmények rendezése tárgyában adatott ki, kizárja azt, hogy az új tanárok, kik az átmeneti időben nem szolgáltak, leczkepénzi kárpótlásban részesíttessenek s a szabályzat világosan kimondja, hogy az új tanároknak, a mennyiben tanszékeikkel tandíj-jutalék van egybekötve, évi 1600 illetőleg 800 frt jusson.

Ennek ellenére az új tanárok oly számba vétettek, mint tanszéki elődeik s kárpótlásban részesíttettek. Pedig a tanszékekre nézve még változások is álltak be. A statisztikai tanszék magyar jogtörténeti tanszékké, a politikai tanszék, melylyel büntetőjogi facultatio volt egybekötve, büntetőjogi tanszékké alakíttatott át. Ezenfelül a magyar magánjog és a hiteltörvények új tanárai nem léptek teljesen elődeik helyébe, kik közül az egyik előd még az európai jogtörténetet és bányajogot, másika pedig a nemzetközi jogot és a törvénykezési rendtartást is előadta.

Ily körülmények között eleinte egyik régi számba vett új tanárnak sem juttattak oly jövedelmet, a minő jövedelme elődjének volt. Miután ilykép a magyar magánjog új tanára sem kapta meg kárpótlásként elődjének összes jövedelmeit, az európai jogtörténet után fenmaradó rész a magyar jogtör-

ténet tanárának volt juttatható, persze csak úgy, hogy ezzel reá nézve az utódlás annak a tanszéknek a jövedelmeiben, a mely magyar jogtörténeti tanszékké alakítottát át, teljesen ki lett zárva.

Látni való, hogy nemcsak abban kell a hibát keresni, hogy a kárpótlás elve olyanokra alkalmaztatott, kiket nem volt miért kárpótolni, de abban is, hogy a kárpótlás a régi tanárok számába vett új tanárok mindegyikére más és más módon szabott meg. Az új tanárok helyzete bizonytalanná vált.

Ezt a merésznek látszó állításunkat az alig két év alatt történetek igazolják, mit annyival inkább fájjalunk, mert épen a fiatalabb tanári nemzedéket sodorhatta kényes helyzetbe.

Midőn a magyar magánjog új tanára Nagyméltóságod előtt az utódlás elvéből kifolyólag kérte volt elődjének összes jövedelmeit: az 1890. évi november 21-én 48021. sz. a. kiadott felelet az volt, hogy kérelme azért nem vehető figyelembe, mert az *«a szabályzat teljes félreismerésén»* alapul. A mit a kérvényező tanár el tudott érni, az csak az volt, hogy elődjének bányajogi pótlójövedelmét megkapta, természetesen azzal a feltétellel, hogy a bányajogot majd elő is tartozik adni.

Nagyméltóságodnak ezt a határozását azért emeljük ki, mert bizonyítja azt, hogy volt idő, mikor még a ministerium a szabályzat teljes félreismerésén alapulónak tekintett egy olyan kérelmet, mit aztán épen legelől felhívott rendeletében olybá vesz, mint a mi nemcsak hogy nem alapul a szabályzat teljes félreismerésén, de még teljesíthető is.

A felfogásban a változás arra rá támadt, hogy ujólag folyamodás érvényesítettett.

Az ujolagos folyamodás alkalmával, mit a magyar magánjog tanára adott elő s amihez a ministerium előtt még két új tanár csatlakozott, alólírott kar az ügyet beható tanácskozás tárgyává tette. Ekkor történt az, hogy a kar feltüntetve az utódlás alaptalan voltát, Nagyméltóságodnak oly megoldási módozatot ajánlott, mely szerint a tanárokat két kategóriába kellene az idősbőség szerint osztani s mindegyik kategóriának egy minimalis jövedelmet kellene biztosítani.

Ebbeli javaslatára súlyt helyezett a kar már a közszolgálat érdekéből, melynek az nem válik előnyére, ha fiatalabb tanárok nagyobb jövedelemben részesíttetnek, mint az idősebbek *akkor, midőn arról van szó, hogy ezek azoknak hátrányára olyan jövedelmekhez is jussanak, mely jövedelmek más, általok elő sem adható szakmák külön jövedelmei voltak.* A kar véleményéhez a tanács is hozzájárult.

Ezek daczára Nagyméltóságod azt a kérelmet, mit előbből olyannak minősített, mi a szabályzat teljes félreismerésén alapul, két tanárra, a büntetőjog és a magyar magánjog új tanáraitra nézve teljesíthetőnek méltóztatik találni. A változott elvi álláspontnak érvényesítése csak a harmadik tanárra, a magyar jogtörténet új tanárára nézve marad el, sőt töle még az a kárpótlás is elvétetik, mi reá nézve több időn át elő volt irányozva s amit már egy ízben fel is vett. Az intézkedés utóbbi részében azzal okoltatik meg, hogy a szóban levő kárpótlási részt a magánjogi új tanárnak kellett átengedni, ki elődjének minden jövedelmére nézve utódjává vált. Pedig a kiegyenlítés az lehetett volna, ha már az utódlás illetőleg

képviselőt elve a maga abszolút voltában elismertetik s nincs tekintet arra, ki mit ad elő, hogy a magyar jogtörténet új tanára épúgy megkapja statisztikus elődének jövedelmét, mint ahogy a büntetőjog új tanára megkaphatja egy politikai tanszék politikai külön jövedelmét. A mint a politikai tanszék büntetőjogi tanszékké alakítottát át, épen úgy lett a statisztikai tanszék magyar jogtörténeti tanszékké. Ezt a legfelsőbb kir. elhatározások minden kétségen kívül helyezik. Még az alap sem hiányzott arra nézve, hogy minden támasztott igény kielégíttessék. Három tanár-előd s ugyanannyi tanárutódról volt szó.

Kétségtelenül olyan administratív intézkedések a tett intézkedések, melyek csak a jogbizonytalanságot növelik.

És a jogbizonytalanság azóta tart, a mióta a leczkepénzi intézmény eltöröltetett. Valójában fájlalhatjuk, hogy Nagyméltóságod karunk indítványára nem fogadta el a tanárookra nézve a részeltetésnek azt a módját, mit a tanács is pártolt 1891. évi április 25-én 473. sz. a. adott felterjesztésében. Hogy a korpótlékok által az anciennitás elve, mint mondani méltóztatik, amúgy is eléggé hatályosan jut már kifejezésre, tévedésen alapszik. Nem egy tanár van karunkon, ki rangidősége daczára korpótlék dolgában messze mögötte áll fiatalabb kollégáinak annak daczára, hogy a mai korpótlékok a közös keresményekből fedeztetnek.

Amiben a Nagyméltóságod intézkedései hatályos módon juthatnak majd kifejezésre: az az egyetemi előadások számának megapadása lehet.

Ezt könnyű lesz Nagyméltóságodnak belátnia, ha fontolóra veszi, hogy miután az új tanárok nincsenek, de nem is lehetnek kötelezve arra, hogy mindazt előadják, a mikért kárpótlásokban részesülnek: a régi tanárok sem érezhetik egyáltalán magokat kötelezetteknek arra, hogy mindazt előadják, a miket azelőtt jogosítványaik alapján előadtak s a mikért kárpótlásokat élveznek. Miért is tanítanak többet, mikor a fiatalok öt órával is beérhetik. Öt óránál többet okvetlenül csak azok fognak előadni, kiktől ezt kinevezési okirataik megkövetelik. Különös, hogy ezek némelyike van épen karunkon a legrosszabbul javadalmazva. Valószínű, hogy az előadások száma is megapadni, a mi bizonyítja, hogy a tett intézkedések közelebb fekvő következményeivel sem számoltak eléggé el.

Valójában az új állapotok korántsem tüntetik fel azt, mintha az egyetem viszonyai javultak volna. Nagyméltóságod 1889. évi június 14-én 1449. sz. a. azt a félszeg helyzetet emlegette volt, mi annak következtében állt volna elő, hogy minden hallgató a leczkepénzeket a saját tanárai részére fizette. Meg lehet Nagyméltóságod győződve, hogy a tanárok mai helyzete sokkal félszegebb, ha ugyan az bárminő tekintetben feszélyezhetett volna valamely tanárt, hogy a leczkepénzt hallgatója az ő részére fizette be a quæsturái hivatalban. A mi magát a képviselőti vagyis utódlási elvet illeti, mi kari viszonyainkon a legérzékenyebb sebeket ejtette, ez az úgy mellékesen, de azért körülmények adtával hatályosan szerepeltetett elv tulajdonképi alapját főleg mégis talán csak abban bírja, hogy az új rendszert, mely a tanszékek kategorizálásán alapszik, mégsem akarta a közoktatásügyi kormány életbe léptetni. Való igaz, hogy a szerint a rendszer szerint a magyar magánjog tanára 1600 frtnyi, a büntetőjogi második tanszék s a hiteltörvények tanára

egyenként 800 frtnyi, a magyar jogtörténeti tanár pedig semmiféle tandíj-jutalékot sem kapott volna. Hogy ilyen visszasságok ne álljanak elő, úgy látszik főleg ezért lett a képviseleti elv az Ő Császári s Apostoli Királyi Felsége részéről jóváhagyott szabályzat ellenére úgy administrative életre hiva. Úgy látszik Nagyméltóságod legújabb rendelete is főleg csak azért akarja egyetemünk tanácsát a tanszékek kategorizálásában foglaltaktól való eltérésekre felhatalmazni, hogy az új rendszer visszás tételeit ne kelljen valahogy alkalmazni. Már a képviseleti elv igénybe vétele sejdítette velünk, hogy Nagyméltóságod maga is bizalmatlansággal látszik viseltetni az új rendszer iránt. Amit azonban még csak nem is sejdíthettünk, az volt, hogy a kir. jóváhagyással ellátott szabályzat s ezzel kiegészítő részként összefüggő tandíj-jutaléki megszabástól való eltérések a képviseleti elv czímén arra fognak vezetni, mit ugyancsak a legújabb rendelet képviseleti czímen tett intézkedéseiben tár fel előttünk vagyis arra, hogy a jogbizonytalanság még nagyobbá lesz.

Nem is beláthatlan, hogy az új rendezés a maga különleges intézkedéseivel kapcsolatban mire fog még vezetni. Kétségtelen előttünk, hogy a követett úton még tovább haladni annyi, mint végső eredményben, valamennyi tanár jogi állását tenné bizonytalanná. És ez nem egyéb, mint a törvényileg is biztosított tanítási szabadság alapjainak a megingatása, ami pedig bizonyára nem lehet a Nagyméltóságod czélzata.

Vajha Nagyméltóságod komoly tettekre vágyó ereje az 1872. évi XIX. tvczikk 2. §-ának megfelelőleg az egyetemi oktatás ügyét törvényhozási uton hozta volna rendbe. Hisz Nagyméltóságodnak magának ugyis jobban nyílt alkalmá mint elődjének új tanerők alkalmazása révén igazán előmunkálni az egyetemi állapotok törvényhozási uton való rendezésének.

II.

Nagyméltóságod legújabb rendeletében azt is tudomására hozza az egyetemi tanácsnak, hogy ennek szabadságában álland minden egyes pályázat alkalmával az iránt is nyilatkozni, vajjon a betöltendő tanszék köttesséke össze tandíj-jutalékkal s ha igen, milyennel. Egyuttal fentartja önmagának Nagyméltóságod annak lehetőségét, hogy a tanács fontos okokra támaszkodó előterjesztése alapján a tervezet helyesebben tandíj-jutaléki megszabás szerinti felosztástól esetenként kivételesen, de mindig már a pályázat kihirdetésekor, melybe ezentúl az esetleges tandíj-jutalék fel lesz veendő, eltérhessen.

Habár elismerjük, hogy Nagyméltóságod ezzel a fentartással is főleg az új rendszer visszasságainak esetről-esetre való javítását célozza, ismét csak aggályainknak kell kifejezést adnunk.

Mint Nagyméltóságod 1890. évi augusztus 5-én 1614. elnöki szám alatt a tanácsot értesíteni méltóztatott, Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége Gasteinban 1890. évi július 6-án kelt legmagasabb elhatározásával a budapesti m. kir. tudományegyetemen fizetendő tandíjak és ezen egyetem tanárai illetményeinek rendezése tárgyában bemutatott szabályzatot legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott.

E szabályzat szerint elvileg ki van mondva az, hogy a tanszékek kategóriák szerint osztályoztatnak s így az normative szabályozott dolog kell hogy legyen, hogy a különféle osztályzatú tanszékeknek minő tandij-jutalékok biztosíttatnak.

Ennek nincs és nem is lehet más értelme, mint az, hogy ki van zárva, miszerint egy tanszék tandij-jutaléka esetről-esetre, vagyis akkor állapíttassék meg, mikor a tanszék betöltés alá kerül.

Már az is eléggé nyomasztó ránk nézve, hogy Nagyméltóságod csak ideiglenesnek tekinti azt a tervezetet, melylyel a tanszékeket a kir. jóváhagyással ellátott szabályzatban megállapított kategóriákba beosztani méltóztatott és még nem méltóztatott a tanszékek tandij-jutalékaira nézve valami véglegeset akarni. Ezt a helyzetet nem akarhatjuk még súlyosabbá tenni azzal, hogy a most fennálló rendhez még annyira se alkalmazkodjunk, hogy az legalább addig tartassék meg mint általános szabályozás, míg egy más általános szabályozás nem helyettesíti. Az, hogy csak kivételesen történnék eltérés, minket nem nyugtathat meg. Az egyetem mai helyzetét tekintve, semmi kivételes jellegűnek minősített eltéréshez a szabályoktól, nem járulhatunk. De nem is járulhatnánk. A szabályzat a királyi jóváhagyást is magában rejti s ezt ministeri rendelet nem alterálhatja, még kivételes eljárás czímén sem. Ám szakítson Nagyméltóságod az új rendszerrel, de ne úgy, hogy az általunk szintén helytelenített rendszer névleges fentartása mellett a kivételes intézkedések útján keressen orvoslásokat.

Immár az egyetemen szükséges valamelyes jogi állapot érdekében nekünk kell a kir. jóváhagyással létesített szabályzathoz ragaszkodnunk. Kell, hogy bennünket most már ne maga a reform mint ilyen foglalkoztasson, de mert az azzal kapcsolatos külön intézkedések fonák állapotokat teremtettek és teremtenek, az ilyen állapotoknak eltávolítása és elhárítása.

Különben Nagyméltóságodat mi sem akadályozhatja abban, hogy közjövödelmekből nyújtandó személyi pótlékokat juttasson azoknak, kiket nagy keresettségüknél fogva Nagyméltóságodnak csak nagyobb áldozatok árán lehet majd szerencséje tanároknak megnyerhetni.

III.

Mindazokból, miket elmondottunk, azt láthatja Nagyméltóságod, hogy minket egy jogilag rendezett állapot védelme vagyis a törvényszerűség védelme vezérel, a minek az érvényesülésére az egyetem mai viszonyai között a legnagyobb szükség is van. A mit mindenek felett akarunk, az, hogy az egyetemen a tanári javadalmazások minden tekintetben kétséget kizárólag állhassanak fen. Nem illő, hogy az egyetemi tanárnak javadalmazása ne nyugodjék minden tekintetben törvényszerű alapon. Nekünk azzal szemközt, hogy egyetemi tanárok ne úgy részeltessenek a közös jövödelmekben, hogy ezek a részeltetések minden tekintetben törvényszerű alapon nyugvók legye-

nyilvánvalóan ellentétes intézkedések, melyek a szabályzatból folyólag meg nem állhatnak, eltávolíttassanak. Más külön szervezett hatóság híján a közigazgatási hatóságok magok vannak arra hivatva, hogy azon aktusaikat, melyek a jogalkalmazás kérdésében forognak s melyek a megszabott jogrend keretében egyáltalán meg nem férnek, hatályon kívül helyezték. Azt hogy a közigazgatási hatóságok részéről kezelt jogrend alkalmazása közben előállott s nyilvánvaló hibák ne volnának orvosolhatók — a jogrendet tisztelvén — még csak elképzelni sem tudjuk. Ismételjük, hogy Nagyméltóságod maga is tett már olyan intézkedéseket, mikkel korábbi határozatait hatályon kívül méltóztatott helyezni.

Azzal a kéréssel járulunk Nagyméltóságod elé:

Méltóztatnék az Ő Császári s Apostoli Királyi Felsége legmagasabb elhatározásával jóváhagyott szabályzat megvalósítása céljából minden különleges intézkedését, melyek az úgynevezett képviseleti másként utódlási elv alapul vételével adattak ki, hatályon kívül helyezni, a szabályzaton alapuló utalványozásokat az új tanárok tandíjjutalékaira nézve elrendelni s azt a tervét is mellőzni, hogy egyetemünk tanácsa a további különleges intézkedések okából a tandíjjutalékokra nézve a fennálló rendtől eltérőleg esetről-esetre javaslatokat teheszen.

Szabadjon reménylenünk, hogy Nagyméltóságod egyetemünket hathatós pártfogásában fogja részesíteni.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Méltóságos Magyar Királyi köz Oktatási Minister Báron Eötvös Lorincz.

Mintán a jelen kor szakk előre halad, ston okból fogva én alább írva fordulok az ö Excellenciához 3 kérésel:

Telentem magamat hogy fel federtem 25 darabot új tudományt; értett új tudományt szeretném a Magyar Országnek fel tetelesen át adatni; ez a fel tétel alatt, a Magyar Ország meg firett nekem aronnal két Million, és ött száz ezer, ositák értékű forintokatt. az ar. 2.500.000. fr. és én Brinkoerky János. adok országos Tir. vagy, 100. egyénnek ki képrést benne, és ugy meg maradhatt az Országé ez a új tudomány örökre. — Ston esetben, ha ez a első fel tétel lennie elutasítva, akkor aláratosan kérem Minister urat. Engedélyért; az ar, a ki óhajt, a Ferencz József Magyar Királyi birodalmában art meg tanulni, annak adok ki képrést, de nem ingyen; ha nem; mindenki ad nekem magáról nyugtat; mikor tudni fogja az a új tudományt, mást nem szabad tanítatni, és azon kívül mindenki meg firett Brinkoerky Jánosnak meg pedik előre két Ezer, és ött száz o. é. forintott, az ar. 2500. fr. Külföldiek pedik, kétszer annyit; és a Minister ur ad ki hirdetni, a Magyar honnban, és pedik egész világban, hogy meg jelent a Magyar honnban egy egyén, a ki föl federte új tudományt, ugy mind Kolumbusz Amerikát, tehát a ki óhajt art meg tanulni; a posta által is adhatt alkalmatt a tanulásához Brinkoerky János idős ebik. Petrovácz, Merő Város. Szács Szodrogh Megyében.

Dik fel tétel ez a: hogy ha a Minister ur szeretné tapasztalás arról szeretni igaz e, vagy nem, én Brinkoerky János kérem a Minister urtól mit foglalót 25 darabra, 125.000 forintott, az ar, minden egyes darabra 5000 forintott olyan fel tétel alatt adni; hogy ha a Brinkoerky János hibárna, hogy nem tudná punkturn ki mondani — akkor Brinkoerky János kötelezi magát arient a darabjairt vissza pinit adatni. De ha el találandja igazán, akkor soha sem ad vissza.

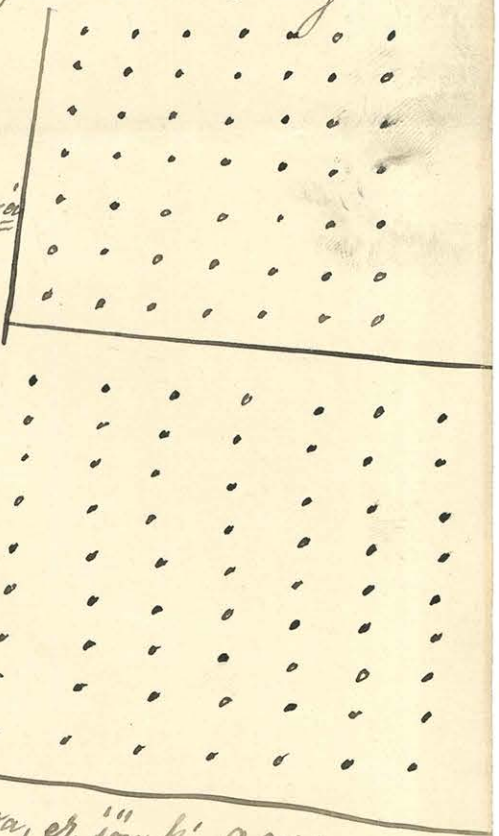
Ha nem; a jövedelemből 2 forint meg maradhatt Brinkoerky Jánosé, és egy forint pedig a Minister uré, az ar egy harmada,

Az új tudomány abba áll. következőképen. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. estett 9 számott
 úgy le rakodni 3 sorban. hogy akar hosszára. akar szélességére. akar egy sarok
 más sarok irányában csak 15-re vág. ha ösre számítjunk . . .
 követhetik 5 darab is pedig ilyen. 1. 2. 3. 4. 5. estett 5 számott úgy le rakodni
 5 sorban. hogy akar hosszára. akar szélességére. akar egy sarok más sarok
 irányában. csak 15-re vág ha ösrevesen egy sor számítjunk. . . .
 De így. ha kerdem 1 el. ha kerdem 2 vel. ha kerdem 3 mal. . . .
 ha kerdem 4 el. ha kerdem 5 el. . . .

követhetik 7 darab. is pedig ilyen. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. estett 7 számott úgy le ra-
 kodni 7 sorban. hogy akar hosszára. akar szélességére. akar egy sarok más
 sarok irányában csak 28-ra vág. ha ösrevesen egy sor számítjunk
 De így. ha kerdem 1 el. ha kerdem 2 vel. ha kerdem 3 mal. ha kerdem 4 el. ha ker-
 dem 5 el. ha kerdem 6 tal. ha kerdem 7 el. és mindenféle képen csak 28 vág.

követhetik 2 darab. is pedig ilyen 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.
 estett 9 számott úgy le rakodni 9 sorban. hogy akar hosz-
 sára. akar szélességére. akar egy sarokból más sarok irányá-
 ban csak 45-re vág. és pediglen ha kerdem 6 tal. és ha
 kerdem 9 el. és mindenféle képen csak 45-re vág.

követhetik 9 darab. is pedig ilyen. előre mondás
 egy sor számából. a ki idő feladványi számott
 így ni; 5380. és meg mondja. hogy még 9 sor
 alá írhat. szinte anyji sor 9. in bin koerky János
 alá írhatok. tehát ha ösrevesen lesz egész bővege számítva. er jön ki. 95371.
 ha fel advány e lesz. és 8 sor alája még jön 1359. er jön ki. 81351.
 ha fel advány e lesz. 43259. alája 6 sor jön - 320. - er jön ki 7313.
 ha fel advány e lesz 25. alája 5 sor jön - er jön ki 673253.
 ha fel advány e lesz 378. alája jön 4 sor. - er jön ki 520.
 ha fel advány e lesz. 1297. alája jön 3 sor. er jön ki 4374.
 ha fel advány e lesz 7254. alája jön 2 sor. er jön ki 31294.
 ha fel advány e lesz 89. alája még jön 1 sor. er jön ki 27252
 még egy sor. vagy darab. Gondolatt mértéke. er jön ki 188.

Méltóságos
Magyar Királyi köz oktatási
Minister Eötvös Lorincz Báron
urhoz folyamodvány 3 feltétellekért
Miltörtasson aronnal válaszolni
Czinkóczi János idősebbik. Magyar
Országából. Bács Szodrogh Megye.
Petrovác. Merő városából

Ki kérem magamnak, csak nékem
magamnak választ; mert ha hivatalosan
fog men. eredménytelenül lesz era iras.
Legcélszerűbb Engedélyt nékem kü-
ldeni oktatni a tudatlanokat, és egy
harmadatt a miutt kapok, fel ál Dorok
a Minister usnak, csak ki kérem
a Minister urat, adjon Hírrol egész
Világ előtt, hogy bõ tanulókat meg kap-
hassam, és ugy szét terjeszti tudomány
egész Világban, tisztelettel ajánlom
sáját kéremmel irt levelett Minister
urhoz.

Czinkóczi János

Kathariny György szil. 1845.

April 4. Bpestben (Hunyad megye)
róm. kath. vallású, nős. Tanul-
mányait Gyulafehérvárt végezte,
hol 1866. jún. 28-án érettségi
vizsgálatot tett. 1871-ben a bpesti
egyetemen a jogtudomány, majd
a bírósági állományvizsgálatot le-
tette, 1880-ban pedig középiskolai
tanári oklevelet nyert. —

Mintán 1870–1890-ig a "Hon"
nál, illetve "Nemzetnek" főmunká-
kat írt, 1879/80 és 1880/81 tanévben
a fővárosi VII. ker. főreáliskolájánál
tanár, 1881–1890-ig orsz. gyűlési
képviselő volt (jegyzője a képr.
ház közp. bizottságának, jegyzője
a Képviselőháznak, 1883-ban előadója
a képr. háznak a középisk. törvény-
javaslatnak) majd 1890-ben mint
választott elnök vezette a Bpestben
tartott IV. egyetemes tanítógyűlést;
1890. okt. 16-án miniszteri tanácsosi
címmel és jelleggel felruházott
oktálytanácsosi állásra neveztek
ki a vallás és közp. ügyi minis-
teriumba, hol jelenleg is működik
mint a néportatásiügyi oktály
főnöke. Ezen állásában orsz.
közportatási tanács tag, majd
az I. román határozat ülése-
nek kormánybiztosa, az eszterécs
kiállítás néport. alcsoporthjának
elnöke s a vasuti kistérségi
tanfolyam felügyelő bizottságának

tagjaként működik.

Asztalivél, hogy számos leg-
inkább tanügyi kulturpoli-
tikai cikkeket és munkát írt
vagy fordított s német, román,
francia, angol és spanyol nyelv-
reket ért, a m. paedagógiai
társaság, a fümei, máramaros-
fehértmegyeri tanítóegyesület,
a szolym. görög és görögnyelvi
ált. tanítóegyesület, a tanító-
képesdei tanársegítség, a kiskor-
nevelők orsz. egyesületének tiszts.
tagja, Hunyad megye tiszts. fő-
jegyzője és Déva város díszpol-
gára. III. oszt. Medicinai- és
tulajdonosa is.

Leakáti D. Csorba Ferenc,

Vil. 1862. jún. 24. Bpsten.

R. kath. nős. - A jogtud. állam-
tud. államvizsgálat, a jogtudor
és ügyvédi vizsgálatorat 1882-1886.

Bpsten letette. 1883-ban bpesti
kes. és választóvívőpéki, 1884-ben
bpesti kir. ítélőtáblán joggya-
korok, majd aljegyző lett.

1877-ben külügyministeri fogal-
masóvá, 1893-ban minist. titkári
cimmal és jelleggel ministeri
segédtitkárrá neveztetik ki.

Fordalmitap is működtet és
szja a főváros közevényhatósági
bizottságának. Beszél németül
és angolul és ért franciául.

L. szalay B. Batkóczy Sándor

szül. 1857. dec. 16^{án} Nagy Aradon
(Zemplén megye) r. kath. vallású.
Nőtlen. Az érettségi, jog és al-
lambudományi államtruf. államu-
vizsgálatokat 1878-ban Kassán,
az államtudom. államtudorvizsgát
pedig 1886-ban Pesten tette le.

1878-ban az igazságügy miniszte-
riumban díjtalan fogalmazó-
gyakorvosra neveztetett ki, innen
pedig hasonló minőségben a közöl-
tatásügyi ministerium szolgál-
tatába lépett nyolcaszox évben.
1879-ben segédfogalmazó, 1881-ben
fogalmazó 1887-ben pedig titkár
lett s azóta mai napig műkö-
dik. Bessél németül és fran-
ciául és itt tölül.

1878-ban Zemplén m. Fb. aljegyző-
jévé neveztetett ki.